

ကျေးရွာလူထု၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် အစီရင်ခံစာ

တောင်ကလေးကျေးရွာ ကော့ရင်းအထက်ကျေးရွာအုပ်စု ဘားအံမြို့နယ်

ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်

မာတိကာ

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း----- ၃

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်----- ၃

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်----- ၄

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း----- ၄

၂။ တောင်ကလေးကျေးရွာ၏အနေအထား

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်----- ၆

၂.၂ တောင်ကလေးကျေးရွာအကြောင်း----- ၇

၂.၃ မိုးလေဝသနှင့်ရာသီဥတုအခြေအနေ----- ၈

၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)
ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု (Climate Change)----- ၉

၃။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း----- ၁၅

၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဲဒဏ်----- ၁၇

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု၊ ဘေးအန္တရာယ်ပြနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ----- ၁၈

၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း----- ၂၀

၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံနှင့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၁

၃.၆ ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၅

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့် အသိပညာပေးမှုများ----- ၂၆

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏လိုအပ်ချက်များနှင့်အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ----- ၂၈

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ----- ၂၉

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း----- ၃၀

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှုသတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကိုအဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း----- ၃၀

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက်ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း----- ၃၂

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့်ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား (Pair Wise Ranking)----- ၃၃

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)----- ၃၄

၆။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ (Action Plan)----- ၃၈

၇။ နိဂုံးချုပ်----- ၄၁

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက် ပြုပြင်ခြင်း- --
----- ၄၂

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
- နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ ကော့ရင်းအထက်ကျေးရွာအုပ်စု၊ တောင်ကလေး ကျေးရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်သုံးသပ်တင်ပြမှုကို အင်္ဂလန်နိုင်ငံမှ Department for International Development (DFID) ၏ ရံပုံငွေ ထောက်ပံ့မှုဖြင့် အက်ရှင်အေဒ် (မြန်မာ)နှင့် ရပ်ရွာလူထုတို့မှ ပူးပေါင်း အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်သော “ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်လာမှုအပေါ်ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်”မှ ဆန်းစစ်လေ့လာထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

BRACED မြန်မာမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းသည် နိုင်ငံတကာ အင်ဂျီအိုများ၊ ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်း များ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို လေ့လာသုတေသနပြုနေသော သုတေသန အဖွဲ့အစည်း များနှင့်လည်း ပူးပေါင်းချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ BRACED မိတ်ဖက်အဖွဲ့တွင် ဦးဆောင်သူဖြစ် Plan International Myanmar မှ ဆောင်ရွက်ပြီး Actionaid Myanmar, BBC Media Action, World Vision, Myanmar Environmental Institute နှင့် UN Habitat တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး ရပ်ရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ပိုမိုတောင့်တင်း ခိုင်မာလာစေရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ဤတောင်ကလေး ကျေးရွာ၏ ဆန်းစစ်လေ့လာချက်ကို BRACED ၏ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်မှုများ၊ အသုံးပြုရန် ပုံစံများ ထောက်ပံ့ကူညီမှုဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်

BRACED ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတို့၏ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုတို့အား သုံးသပ်နိုင်ရန်နှင့် ရပ်ရွာလူထု ကြံ့ခိုင်မှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုများအား သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေး ကော်မတီနှင့် ရပ်ရွာလူထုများမှ အမျိုးမျိုးသော ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုတို့ပေါ်တွင် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်နိုင်မှု၊ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တိုးမြှင့်လာရန် အလို့ငှာ ထောက်ပံ့ကူညီမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ဆန်းစစ် လေ့လာခြင်းသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်း ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုများ အတူတကွ အားလုံးပါဝင် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရမည်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်

ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရပ်ရွာဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း အားကောင်းလာစေရန် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် နည်းလမ်းများ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ ကလေးသူငယ်၊ အမျိုးသမီးများ၊ မသန်စွမ်းများစသည့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ အနေဖြင့်လည်း ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်လိုမှုများ ရှိလာစေရန် အသီးသီးသော တာဝန်ဝတ္တရားများကို ရှင်းလင်းစွာ နားလည်လာစေရန်နှင့် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်များ ပြည့်မှီစေရန် ရွာသူရွာသားအားလုံး၏ ပူးပေါင်းမှုကို ရရှိစေရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းဖြင့် လိုအပ်သော ကျေးရွာသတင်းအချက်အလက် ပြောင်းလဲမှုများကို ပုံမှန်ပြုလုပ်နိုင်ရန်၊ အသစ်ပြောင်းလဲလာသော ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုများအတွက် သတင်းအချက် အလက်နှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပူးပေါင်းပြုလုပ်နိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း

ဤရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်ချက်သည် BRACED စီမံကိန်းမှ ဖော်ထုတ်ထားသော ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်မှ တင်ပြချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏

ရည်မှန်းချက် (၁) ရပ်ရွာလူထု၏ အတွေ့အကြုံများအပေါ်တွင် သိပ္ပံနည်းကျအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ အနာဂတ်တွင် ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများအပေါ်တွင် ပိုမိုနားလည် သဘောပေါက်လာစေရန်။

ရည်မှန်းချက် (၂) ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်မှုနှင့်ဖိစီးမှုများ အပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်မှုရှိသူ များနှင့် ထိခိုက်လွယ်သော အရာများကို သတ်မှတ် ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်နှင့်

ရည်မှန်းချက် (၃) ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းရှိသော ရပ်ရွာလူထုကို တည်ဆောက်နိုင်ရန် ထောက်ပံ့ပေးနိုင်သော ရပ်ရွာလူထု၏ စွမ်းဆောင်ရည်များကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ လက်စွဲစာအုပ်ပါ ဖော်ပြချက်များကို အခြေခံ၍ တောင်ကလေးကျေးရွာ၊ ကော့ရင်းအထက်ကျေးရွာအုပ်စုတွင် တစ်လကျော် ခန့်အချိန်ယူ၍ ရပ်ရွာလူထုနှင့် အစည်းအဝေးများပြုလုပ်ကာ ကျေးရွာ၏ သတင်းအချက်အလက် များကို နည်းကိရိယာများ (assessment tools) အသုံးပြု၍ စုဆောင်းဖော်ထုတ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းအဆင့်များတွင်....

၁။ ကျေးရွာနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသ၏ အခြေအနေများကို အကြိုခန့်မှန်း သိရှိနိုင်ရန် ရပ်ရွာ လူထုနှင့် ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် နောက်ခံဆင့်ပွား အချက်အလက်များ (secondary data) ကို ဆန်းစစ်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ အချက်အလက် သုံးသပ်ခြင်းများတွင်...

- RIMES ၏ရာသီဥတုဆိုင်ရာအချက်အလက်မှတ်တမ်း (Climate Profiles)
- ActionAid Myanmar ၏ကျေးရွာစာအုပ်ပါ အချက်အလက်မှတ်တမ်း (Village Book)

၂။ BRACED ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်ကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ပြီးပြည့်စုံသော သတင်းအချက်အလက် စုဆောင်းနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းတွင် အသုံးပြုခဲ့သော နည်းကိရိယာများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

- ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း
- ရာသီခွင်ပြ ပြက္ခဒိန်
- အရင်းအမြစ်၊ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ
- အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း
- ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြပုံနှင့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း
- ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း
- ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ
- သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများကိုရရှိနိုင်မှု
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ကိုဆန်းစစ်ခြင်း
- ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ခြင်း

၃။ သတင်းနှင့်အချက်အလက်များ ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ခြင်း။

စုဆောင်းထားသော သတင်းအချက်အလက်များကို ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို အားကောင်းလာစေရန် သင့်လျော်သည့် လုပ်ဆောင်ချက် များကို ကနဦးသတ်မှတ်နိုင်ရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများ ဦးစားပေး သတ်မှတ်ခြင်း စတင်ရာတွင် အတည်ပြုနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ နည်းကိရိယာများဆန်းစစ်ခြင်းအားဖြင့် ပါဝင်သောလုပ်ငန်းစဉ်များမှာ...

- ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော အဓိကဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘေးအန္တရာယ်များ အဆင့် သတ်မှတ်ရန်။
- ဦးစားပေးရွေးချယ်ထားသော ဘေးအန္တရာယ်များအပေါ် အခြေခံ၍ ရပ်ရွာလူထု အနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ချက်များရွေးချယ်ခြင်း။

- BRACED ရန်ပုံငွေမှ ထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ရာတွင် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း နည်းကိရိယာများ အသုံးပြု၍ ရွေးချယ်ခြင်း။
- ရာသီအလိုက်ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်နိုင်ရန် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် များကို အခြေခံ၍ ကာလတိုဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်း။
- ဖြစ်နိုင်ချေများပြီး ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော ဘေးများအတွက် စိတ်မှန်း ဖြစ်နိုင်ခြေများ ပုံဖော်နိုင်ရန် ဘေးများ၏ပြင်းအားနှင့် ပမာဏပေါ်တွင် အခြေခံ၍ မတူညီသော အခြေအနေအဆင့်ဆင့်တွင် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုများ သတ်မှတ်ရန်။

ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းများအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ တိုက်ရိုက်ခံစားရသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများကို ရပ်ရွာလူထု၏ ရင်ဆိုင်တုန့်ပြန်နိုင်စွမ်းကို ပိုမိုအားကောင်းလာစေရန်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပြောင်းလဲမှုများ၊ လူမှုစီးပွားကဏ္ဍ ပြောင်းလဲမှုများနှင့် ပဋိပက္ခအစရှိသော ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းနိုင်ရန် အဓိကလုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်အများကို ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၊ သက်ကြီးများ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီဝင်များ၊ ကျေးရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ပါဝင်ခြင်းဖြင့် ရရှိနိုင်ပါသည်။ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကဲ့သို့သော အခြားလိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ Myanmar Environmental Institute နှင့် အခြားသောပညာရပ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ မှလည်း ရရှိနိုင်ပါသည်။

၂။ တောင်ကလေးကျေးရွာ၏ အနေအထား overview

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်

တောင်ကလေး ကျေးရွာသည် ကော့ရင်းအထက်ကျေးရွာ အုပ်စု၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ ကရင်ပြည်နယ်တွင် တည်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာ၏အရှေ့ဘက်တွင် ထန်းတောများ၊ မြောက်ဘက်တွင် ဘားအံ-ရန်ကုန် အဝေးပြေးလမ်းမကြီး၊ အရှေ့တောင်ဘက်တွင် ရွှေနီရွာ၊ အနောက်ဘက်တွင် တောင်ကုန်းကျေးရွာ၊ အနောက်တောင်ဘက်တွင် တောင်ကလေးကျောက်တောင် ဘုန်းကြီးကျောင်း၊ အနောက်မြောက်ဘက်တွင် အိုင်းမွန်ရာဘာခြံတို့ ရှိပါသည်။ မြိုင်ကလေး-သထုံမီးရထားလမ်းသည် ကျေးရွာ၏တောင်ဘက်ပိုင်းကို ဖြတ်သန်းသွားပါသည်။ ကျေးရွာသည် စတုရန်းပုံသဏ္ဍန်ရှိပြီးဘေးပတ်လည်တွင် လယ်ကွင်းများရှိသည်။

၂.၂ တောင်ကလေးကျေးရွာ အကြောင်း

တောင်ကလေးကျေးရွာသည် ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ သံလွင်မြစ် အနောက်ဘက်ခြမ်းရှိ ကော့ရင်းအထက် ကျေးရွာအုပ်စုတွင် တည်ရှိသည်။ တောင်ကလေး ကျေးရွာသည် လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်းများစွာကတည်းက စတင် တည်ထောင် ထားခဲ့သည့် ရွာလေးတစ်ရွာဖြစ်သည်။ ကျေးရွာ၏ အကျယ်အဝန်းမှာ (၁.၅) စတုရန်းမိုင်ခန့်ရှိသည်။ တောင်ကလေးကျေးရွာသည် ရာသီဥတု ညီမျှမှုမရှိပါ။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု (၁၈၃) စု၊ အိမ်ခြေ (၁၈၀) ၊ ကျား (၅၅၇) ဦး၊ မ (၅၉၃) ဦးနှင့် လူဦးရေစုစုပေါင်း (၁၁၄၈) ဦးခန့် နေထိုင်လျက်ရှိသည်။

၁၉၄၉ခုနှစ်နောက်ပိုင်းတွင် ပြည်တွင်းလက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခများကြောင့် ကျေးရွာသူ/ သားများ အတွက် သွားလာရေးခက်ခဲသည့်အပြင် သွားလာရန် ကြောက်ရွံ့သည့်အတွက် ကျေးရွာသည် ဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်မှုရှိသင့်သလောက်မရှိခဲ့ပေ။ ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ဖြတ်လေးဖြတ်စစ်ဆင်ရေးဖြင့် သောင်းကျန်းသူများအား အမြစ်ဖြတ်ခြေမှုန်းသည့်အခါ ကျေးရွာသူ/ သားများသည် အခက်အခဲ မျိုးစုံကြုံတွေ့ခဲ့ကြသည်။ မကြာခဏအတင်းအဓမ္မအလုပ်ခိုင်းစေခြင်း (စစ်တပ်အတွက်ချွေးတပ်ဆွဲ ခြင်း)များခံရသောကြောင့် အလုပ်လုပ်ရာတွင် ကျီးလန်စာစားဘဝသို့ ရောက်ခဲ့ရသည်။

၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင်ယွင်က သွားလာခွင့်မရသော ဘားအံ-ရန်ကုန်ကားလမ်းကို ပြန်လည် အသုံးပြုခွင့်ရသည့်အပြင် မြိုင်ကလေး၌ဘိလပ်မြေစက်ရုံ တည်ဆောက်သောကြောင့် ရွာသူ/သားများအတွက် သွားလာရေးပိုမိုအဆင်ပြေခဲ့သော်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုသည် ယွင်အတိုင်းသာ ရှိသေးသည်။ ၁၉၈၆ ခုနှစ်တွင် ဘားအံမြို့နယ် လမ်းစဉ်လူငယ်အတွင်းရေးမှူး ဒေါ်နန်းရွှေရီမှ ဦးဆောင်ပြီး ကျေးရွာအတွက် ရွာနှင့် ဘားအံ-ရန်ကုန်အဝေးပြေး ကားလမ်းမကြီးကို ဆက်သွယ်သည့်လမ်း ဖောက်လုပ်ပေးသောကြောင့် ရွာသူ/သားများ သွားလာရေး ပိုမိုအဆင်ပြေလာခဲ့သည်။ ဘိလပ်မြေ စက်ရုံနှင့် အဝေးပြေးကားလမ်းမကြီးအတွက် လုံခြုံရေး တာဝန်ယူရန်အတွက် မြန်မာတပ်မတော်မှ တပ်စခန်းများတိုးချဲ့ချထားလာသောကြောင့် လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးသွားခဲ့သည်။ ၁၉၉၉ခုနှစ်တွင် မမျှော်လင့်ဘဲ ဝမ်းရောဂါဖြစ်ပွားခဲ့ရာ ရွာသူ/သားများ၏ ကျန်းမာရေးအသိပညာ နည်းပါးမှုကြောင့် လူအသေအပျောက်များ ရှိခဲ့သည်။

တောင်ကလေး ကျေးရွာသည် ကရင်လူမျိုးအများစုနေထိုင်ပြီး ဗမာလူမျိုး အနည်းငယ်ရှိသည်။ စကောကရင်ဘာသာစကားကို အဓိကအသုံးပြုပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာကို ကိုးကွယ်ကြသည်။ ရာသီပွဲများနှင့် ရိုးရာဓလေ့ပွဲများကို နှစ်စဉ်ကျင်းပကြသည်။

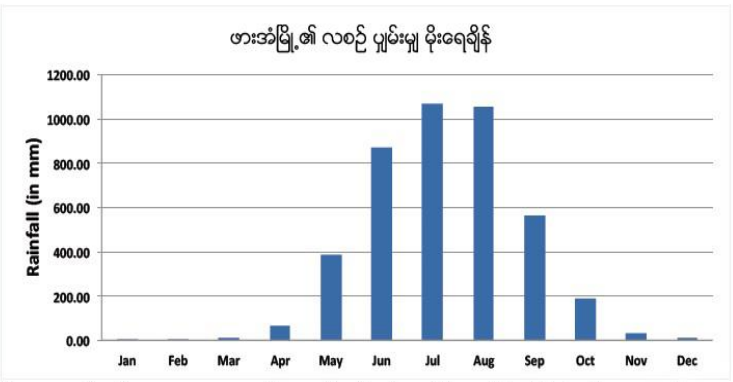
၂.၃ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုအခြေအနေ အထွေထွေ ရာသီဥတုလက္ခဏာများ

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဖားအံမြို့နယ်သည် (ပုံ ၃၀) တွင် မြင်တွေ့ရသည့်အတိုင်း မွန်ပြည်နယ်နှင့် နီးကပ်လျက်တည်ရှိသည်။ မိုးရေချိန် unimodal ပုံစံသည် အခြားသော ကမ်းရိုးတန်းဒေသများနှင့် ဆင်တူသည်။ ဖားအံမြို့ရှိ မိုးရေချိန်မှာ ပျမ်းမျှအားဖြင့် ကျောက်ဖြူနှင့် မော်လမြိုင်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက နည်းပါးသည်။ နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်မှ (၄၂၇၀) မီလီမီတာ ခန့်ရှိပြီး ဇူလိုင်နှင့် ဩဂုတ်လ များတွင် အမြင့်ဆုံးဖြစ်သည်။ (ပုံ ၂၉) ။

ပုံ ၃၀၊ ကရင်ပြည်နယ် ဖားအံမြို့

ပျမ်းမျှ အပူဆုံး လများ၏ နေအချိန်နှင့် ညအချိန် နှစ်ခုစလုံးသည် မတ်လတွင် (၃၇.၁၃) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် နှင့် ဧပြီလတွင် (၃၇.၄၅) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်တို့ ဖြစ်ကြသည်။ စိုစွတ်လရာသီများတွင် အအေးဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ ဇူလိုင် (၂၉.၀၁ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) နှင့် ဩဂုတ်လ (၂၈.၉၅) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်ကြသည်။ အအေးဆုံးညများမှာ ပျမ်းမျှ ဇန်နဝါရီလတွင် (၁၈.၄၅) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် နှင့် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် (၁၉.၃၂) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် တို့ဖြစ်ကြသည်။ သို့ရာတွင် ဇန်နဝါရီလနှင့် ဖေဖော်ဝါရီလများ၏ နေအပူချိန်သည်လည်း မြင့်မားသည်ဖြစ်ရာ နှစ်လစလုံးတွင် (၃၃) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ကျော်လွန်သည်။ လစဉ် အမြင့်ဆုံး၊ အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်မှတ်တမ်းများဖြင့် ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံးနှင့် အနိမ့်ဆုံး အပူချိန် များကို (ပုံ ၃၂) တွင် ဖော်ပြထားသည်။

ပုံ ၃၁၊ ဖားအံတွင် ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ် လစဉ် ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်။ ဇူလိုင် နှင့် ဩဂုတ်လများတွင် အမြင့်ဆုံးရောက်ရှိသော Unimodal မိုးရေချိန်ပုံစံများ ယင်းဒေတွင် အနောက်တောင် မုန်သုံလေ လွှမ်းမိုးမှုကို ဖော်ပြနေသည်။

မိုးရေချိန် အသွင်ကွဲများ၊ အလွန်အကဲမှုများနှင့် ဦးတည်ရာများ

မိုးရေချိန်တွင် တစ်နှစ်အတွင်း မိုးရေချိန် အသွင်ကွဲများကို မြန်မာနိုင်ငံတောင်ပိုင်းဒေသ၏ ကရင်ပြည်နယ် ဘားအံမြို့နယ်တွင် အမြင့်ဆုံး မှတ်သားရမိသည်။ (ပုံ ၃၁) ။ နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှ ၄၂၆၇ မီလီမီတာ ရှိသည်ဖြစ်ရာ အမြင့်ဆုံး မိုးရေချိန်ကို (၁၉၉၄) ခုနှစ်တွင် (၅၄၇၂) မီလီမီတာ ရရှိခဲ့သည်ဖြစ်ရာ သာမန်ထက် (၁၂၀၀) မီလီမီတာ ပို၍များနေသည်။ အခြား တိုင်းတာရရှိသော (၄) နှစ်တာ မိုးရေချိန်များမှာ (၅၀၀၀) မီလီမီတာ ထက် များသည်။ (၁၉၉၇) ခုနှစ်တွင် (၅၂၈၃) မီလီမီတာ၊ (၁၉၈၂) ခုနှစ်တွင် (၅၂၄၄) မီလီမီတာ၊ (၁၉၉၉) ခုနှစ်တွင် ၅၂၃၂ မီလီမီတာ နှင့် ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ၅၁၀၈ မီလီမီတာ) ။ ၁၉၉၈ ခုနှစ်သည် အခြောက်သွေဆုံး နှစ်ဖြစ်ပြီး ၂၆၆၉ မီလီမီတာသာလျှင် တိုင်းတာရရှိသည် ။ ပျမ်းမျှ (၁၆၀၀) အောက်ရောက်လုနီးနီးရှိသည်။

(၁၉၉၄) ခုနှစ်၏ အစိုစွတ်ဆုံးရာသီတွင် မိုးရေချိန် (၅၅၀၀) မီလီမီတာ နီးပါးကို ရက်ပေါင်း (၁၄၄) ရက်အတွင်း တိုင်းတာ ရရှိခဲ့သည်။ မိုးရေချိန် တိုင်းတာရရှိမှု (၄၅) ခုသည် (၄၀) မီလီမီတာကျော်လွန်သည်။ ၆ ခု မှ ၁၀၀ မီလီမီတာကျော်လွန်သည် ။ (သြဂုတ်လ (၁၅) ရက်နေ့တွင် (၁၅၉) မီလီမီတာ၊ ဇူလိုင်လ ၆ ရက်တွင် ၁၅၀ မီလီမီတာ၊ သြဂုတ်လ (၁၆) ရက်နေ့တွင် (၁၃၆) မီလီမီတာ ။

ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ၁၃၅ မီလီမီတာ နှင့် ဇူလိုင်လ ၈ ရက်နေ့တွင် ၁၃၃ မီလီမီတာ နှင့် ဇူလိုင်လ (၇) ရက်နေ့တွင် ၁၂၃ မီလီမီတာ တို့ အသီးသီး ဖြစ်ကြသည်။ ယင်းနှစ်များ အတွင်းတွင် (၄၀) မီလီမီတာ ထက်ကျော်လွန်သော မိုးရေချိန် အားလုံး မှာ စိုစွတ် ရာသီဥတု အတွင်းတွင် ဖြစ်ပေါ်သည်။ အခြောက်သွေဆုံးဖြစ်သည့် (၁၉၉၈) ခုနှစ်တွင် အစိုစွတ်ဆုံး (၁၁၄) ရက်မှတ်သားရရှိပြီး ဖြစ်ရပ် (၂၀)

ဇယား ၄၊ ၁၉၈၁ - ၂၀၁၀ အတွင်း ဘားအံပြည်နယ်အတွင်း လွန်ကဲ မိုးရေချိန်များ	
၂၄-နာရီအတွင်း လွန်ကဲ မိုးရေချိန်	တိုင်းတာမိသည့် ရက်စွဲ
၃၄၉ မီလီမီတာ	၂၀၀၆ ခုနှစ် ဇူလိုင် ၆
၃၁၆ မီလီမီတာ	၂၀၀၄ ခုနှစ် ဇွန် ၂၄
၂၄၆ မီလီမီတာ	၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇူလိုင် ၄
၂၃၉ မီလီမီတာ	၁၉၉၇ ခုနှစ် သြဂုတ် ၁
၂၃၈ မီလီမီတာ	၁၉၉၇ ခုနှစ် သြဂုတ် ၂၄
၂၃၄ မီလီမီတာ	၁၉၈၂ စက်တင်ဘာ ၁၀
၂၁၆ မီလီမီတာ	၂၀၀၈ ဇူလိုင် ၂၉
၂၀၃ မီလီမီတာ	၁၉၉၅ ခုနှစ် ဇူလိုင် ၃၀

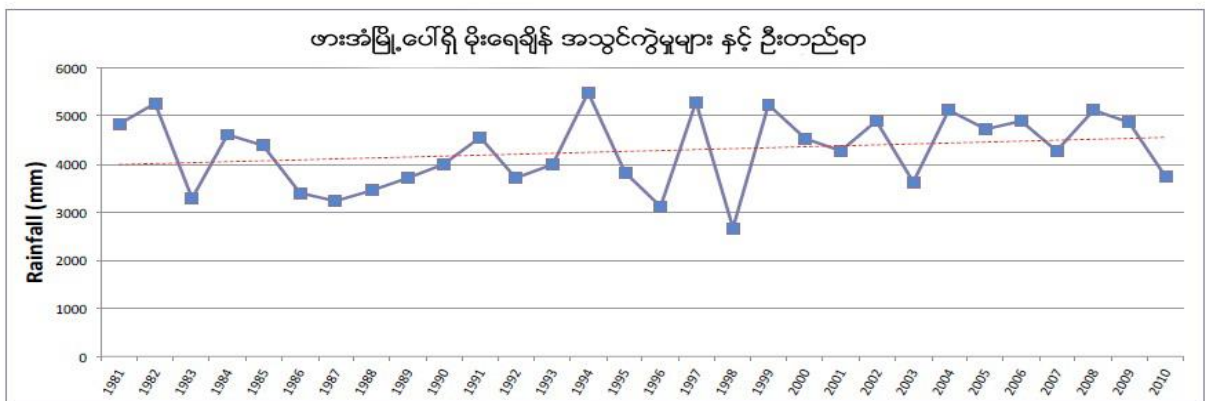
သာလျှင် (၄၀) မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ယင်းနှစ်အတွင်း အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်မှာ (၁၉၉၈) ခုနှစ် သြဂုတ်လ (၉) ရက်နေ့တွင် (၁၁၁) မီလီမီတာ ဖြစ်သည်။

ဇယား (၅) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ခြောက်သွေ့ရာသီ၏ ဖြစ်စဉ် (၁၄) ခုသည် (၄၀) မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အခြားဖြစ်ရပ်နှစ်ခုသည် (၁၀၀) မီလီမီတာ ထက်ကျော်လွန်ခဲ့သည် ။ (စက်တင်ဘာလ (၁၁) ရက်နေ့တွင် (၁၀၃) မီလီမီတာနှင့် ဇွန်လ (၁၀)

ရက်နေ့တွင် (၁၀၂) မီလီမီတာ) ။ (၄၀) မီလီမီတာနှင့် အထက်ရှိ မိုးရေချိန်အားလုံးကို စိုစွတ်ရာသီအတွင်းတွင် တိုင်းတာရရှိခဲ့ကြသည်။

(ရက်ပေါင်း ၁၁၃၄ ရက်) တွင် (၁၀.၄%) ရှိသော ရက်များ၏ မိုးရေချိန် (၄၀) မီလီမီတာနှင့် အထက် တိုင်းတာ မှတ်သား ရရှိသည်။ (၁၇၅) ဖြစ်ရပ်များသည် (၁၀၀) မီလီမီတာ ထက် ကျော်လွန်သည်။ (၂၄) နာရီ အတွင်း လွန်ကဲ မိုးရေချိန် တိုင်းတာ မှတ်သားရမှုမှာ (၂၀၀၆) ခုနှစ် ဇူလိုင်လ (၆) တွင် (၃၄၉) မီလီမီတာကို တိုင်းတာရရှိသည်။ ယင်းအချိန်များအတွင်း ဖြစ်ရပ် (၈) ခုကိုသည် ဇယား (၄) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း မိုးရေချိန် ၂၀၀ မီလီမီတာ ထက် ကျော်လွန် ခဲ့သည်။ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် အသွင်ကွဲများကို ပုံ (၃၂) တွင် ဖော်ပြထားသည်။

ဇယား ၅၊ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ဖားအံမြို့၏ လွန်ကဲမိုးရေချိန်များ	
၂၄ နာရီ လွန်ကဲ မိုးရေချိန်	မှတ်သားရရှိသည့် ရက်စွဲ
၁၃၅ မီလီမီတာ	၂၀၀၈ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၁ ရက်
၁၃၀ မီလီမီတာ	၂၀၀၇ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၆ ရက်
၁၀၇ မီလီမီတာ	၂၀၀၈ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၀ ရက်
၁၀၅ မီလီမီတာ	၁၉၈၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၄ ရက်
၆၉ မီလီမီတာ	၁၉၈၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၄ ရက်
၆၅ မီလီမီတာ	၂၀၁၀ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁ ရက်
၆၂ မီလီမီတာ	၁၉၉၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၃ ရက်
၅၅ မီလီမီတာ	၂၀၀၈ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၅ ရက်
၄၈ မီလီမီတာ	၁၉၉၂ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၅ ရက်
၄၅ မီလီမီတာ	၁၉၈၃ ဒီဇင်ဘာလ ၂၉ ရက်
၄၄ မီလီမီတာ	၁၉၈၅ ခုနှစ် ၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၂ ရက်
၄၁ မီလီမီတာ	၁၉၉၆ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၇ ရက်
၄၁ မီလီမီတာ	၂၀၀၇ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၃ ရက်

ပုံ ၃၂၊ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ အတွင်း ဖားအံမြို့၏ မိုးရေချိန် အသွင်ကွဲများ ။ အစိုစွတ်ဆုံးနှစ်မှာ ၁၉၉၄ ခုနှစ် ဖြစ်ပြီး ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် မိုးရေချိန် အနည်းဆုံးရရှိသည်။ နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်မှာ အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

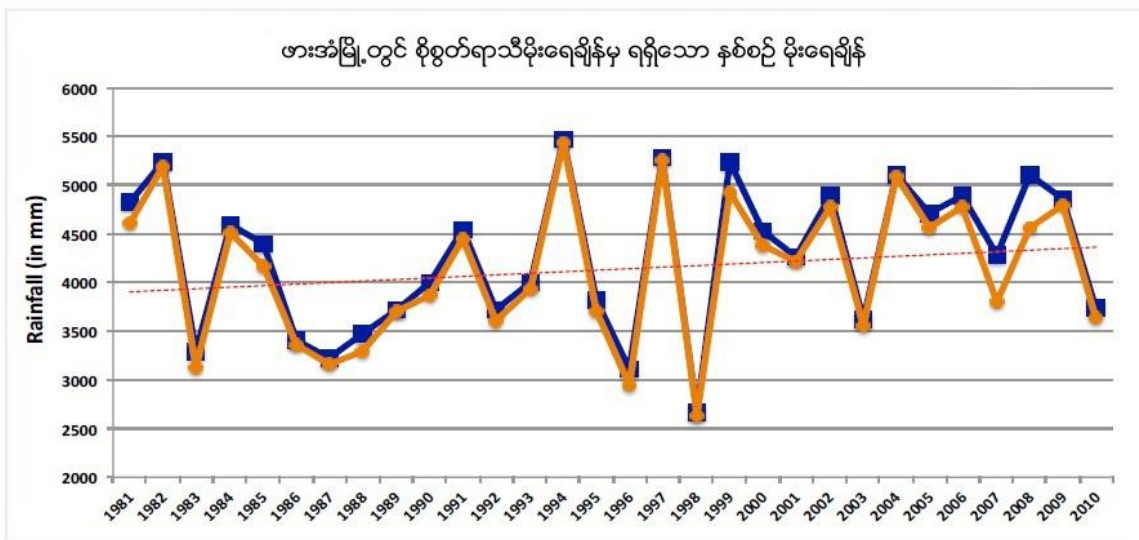
စိစစ်လေ့လာခဲ့ရသည့် အချိန်များအတွင်းတွင် ထင်ရှားသည့် မိုးရေချိန်များကို ခြောက်သွေ့ရာသီ အတွင်း တိုင်းတာရရှိသည်။ အထူးသဖြင့် ဇယား (၅) တွင် ဖော်ပြထားသည့် အတိုင်း ခြောက်သွေ့ရာသီတွင် ဖြစ်ရပ် (၁၄) ခုသည် (၄၀) မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်သည်။

နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် မြင့်မားလာမှုသည် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေသည်။ ထိုသို့ အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေမှုကို ရာခိုင်နှုန်းဖြင့်ဖော်ပြသော ဆန်းစစ်ချက်တွင်လည်း တွေ့မြင်ရသည်။ အခြေခံအချက်အလက် ကောက်ယူချိန်တွင်ပင်လျှင် အလွန်အကဲ မိုးရေချိန် ဖြစ်ရပ်များ မြင့်တက်လာမှုကို တွေ့ရှိရသည်။

စိုစွတ်နှင့် ခြောက်သွေ့ရာသီ မိုးရေချိန်

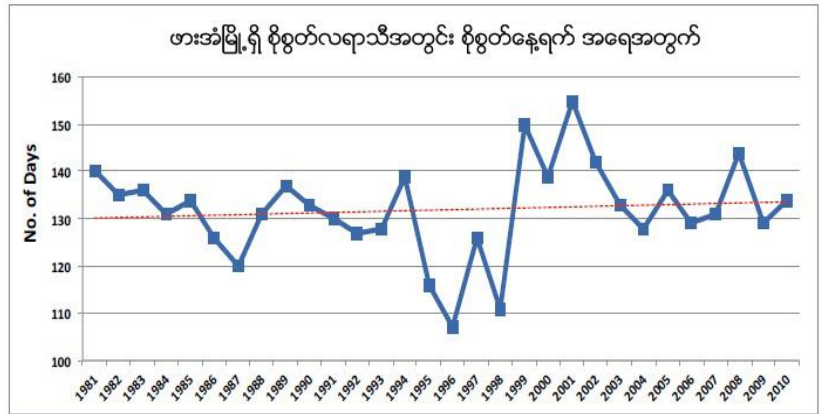
ဖားအံမြို့တွင် နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်၏ (၉၇%) သည် စိုစွတ်ရာသီမှ ရရှိသည်။ အမြင့်ဆုံးမှာ (၂၀၀၈) ခုနှစ်တွင်ဖြစ်ပြီး ခြောက်သွေ့ရာသီတွင် (၅၄၇) မီလီမီတာကို မှတ်သားရရှိသည် (နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် (၅၁၀၈) မီလီမီတာ၏ ၁၀% ကျော်ကို ရရှိသည်) ။ ဇယား (၅) ရှိ (၂၀၀၈) ခုနှစ်တွင် တိုင်းတာရရှိသည့် (၅၅) မီလီမီတာနှင့် အထက် မိုးရေချိန် (၃) ခုစလုံးသည် ဧပြီလတွင် ဖြစ်သည်။ ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် (၂၀၀၇) ခုနှစ်တွင် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်၏ (၁၁%) ကို တိုင်းတာရရှိသည်။

ပူပြောင်းအခြောက်သွေ့ဆုံးရာသီမှာ (၂၀၀၄) ခုနှစ်ဖြစ်ရာ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် (၅၁၀၁) မီလီမီတာ၏ (၄) မီလီမီတာသာလျှင် ရရှိသည်။ တစ်နှစ်တာမိုးရေချိန် ၏ ၁၀၀ % နီးပါးမှာ စိုစွတ်ရာသီဥတုမှ ရရှိသည်။ (၁၉၈၁) မှ (၂၀၁၀) ခုနှစ်များအတွင်း တစ်နှစ်တာမိုးရေချိန် ကိုရရှိစေသည့် စိုစွတ်ရာသီဥတုကို အောက်ပါ ပုံ ၃၃ တွင် ဖော်ပြထားသည်။

ပုံ ၃၃၊ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ဖားအံမြို့၏ စိုစွတ်ရာသီအတွင်း တိုင်းတာရရှိသည့် မိုးရေချိန် ။ အပြာရောင် မျဉ်းသည် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်ကို ဖော်ပြပြီး လိမ္မော်ရောင် မျဉ်းသည် စိုစွတ်ရာသီမိုးရေချိန်ကို ဖော်ပြသည်။

စိုစွတ်ရာသီ မိုးရေချိန်၏ မြင့်တက်လာမည့် ဦးတည်မှုသည် တစ်နှစ်တာ မိုးရေချိန်ပေါ်တွင် ပေါ်လွင်နေသည်။ နှစ်ပေါင်း (၁၇) နှစ်အတွင်း စိုစွတ်ရာသီ၏ မိုးရေချိန် သည် စိုစွတ်ရာသီ ပျမ်းမျှမိုးရေချိန် ၄၂၆၇ မီလီမီတာ ထက် ကျော်လွန်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

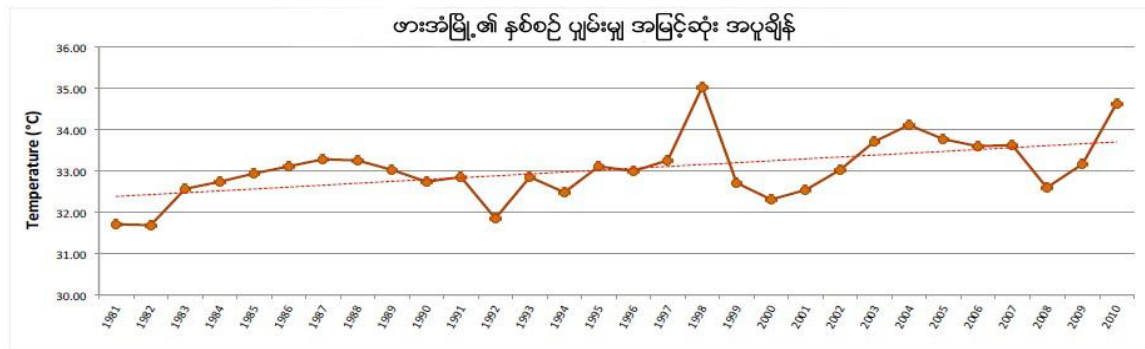

ပုံ ၃၄၊ ဖားအံမြို့ရှိ စိုစွတ်ရာသီမှ စိုစွတ်နေရက် အရေအတွက်များဖော်ပြထားပြီး တစ်နှစ်အတွင်း အသွင်ကွဲမှုများနှင့် တိုးမြင့်လာမှုဦးတည်ရာကို ဖော်ပြနေသည်

ပုံ (၃၄) တွင်ဖော်ပြထားသော စိုစွတ်နေရက် အရေအတွက်များသည် အတက်ဘက်ကို ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှ (၁၃၂) ရက် တွင် တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည့် စိုစွတ်နေရက် ၁၅ နှစ်သည် ၊ ပျမ်းမျှ စိုစွတ်နေရက်များ အောက်တွင် တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။ ပျမ်းမျှထက် အထက် အအောက် နှစ်အရေအတွက် တူညီသော်လည်း အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေမှုမှာ ယင်းကာလအတွင်း ပျမ်းမျှအရေအတွက်ထက် ကျော်လွန်နေသော စိုစွတ်နေရက်များကြောင့် ဖြစ်သည်။

အပူချိန် အမျိုးအကွဲများ၊ လွန်ကဲမှုနှင့် ဦးတည်ရာ

ဖားအံမြို့၏ ပျမ်းမျှ အပူချိန်မှာ ၃၃.၀၅ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း တိုင်းတာ ရရှိသည့် အမြင့်ဆုံးအပူချိန်သည် တစ်နှစ်အတွင်း အမျိုးအကွဲများကို ဖော်ပြနေသည် (ပုံ ၃၅)။ အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန်မှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည် (၃၅.၀၃ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) နှင့် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ မှ ၁၉၈၂ ခုနှစ်အတွင်းတွင် ဖြစ်သည် (၃၁.၆၉ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) ဖြစ်သည်။

ပုံ ၃၅၊ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ဖားအံမြို့၏ နှစ်စဉ် အနိမ့်ဆုံး အပူချိန် အသွင်ကွဲများ

၁၉၉၈ ခုနှစ် မေလ (၆) နေ့သည် အပူဆုံးနေရက်ဖြစ်သည် (၄၃.၆ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်၊ နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း အပူဆုံးနေ့လည်းဖြစ်သည်)၊ (၄၃) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို နောက်တစ်ရက် မေလ (၇) ရက်နေ့တွင် တိုင်းတာရရှိသည်။ ယင်းနှစ်အတွင်းတွင် (၅၅) ရာခိုင်နှုန်း ရက်များသည် ပျမ်းမျှ အပူချိန်ထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အလွန်ပူသော (၄၀) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်သော နေ့အပူချိန်ကို ယင်းနှစ်များအတွင်း ၃၂ ရက် တိုင်းတာ မှတ်သားခဲ့ရသည်။

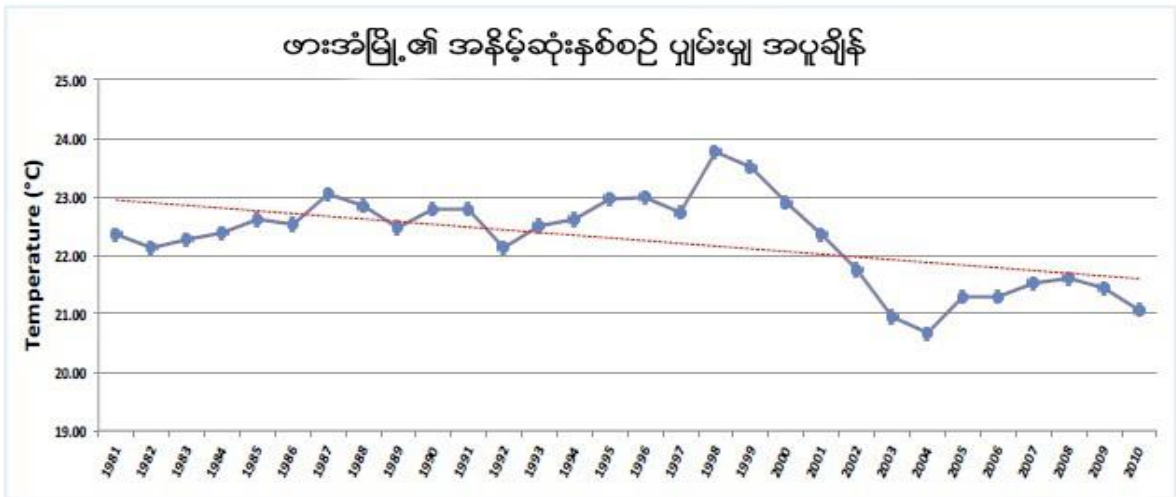
(၁၉၈၂) ခုနှစ်တွင် ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် ကျော်လွန်သော အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံး အပူချိန်သည် ၇၃ ရက် ရှိသည်။ (ယင်းနှစ်၏ ရက်ပေါင်း ၂၁% ရှိသည်)။ ၆ ရက်ကို အမြင့်ဆုံး အပူချိန် ၃၈ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်နှင့် အထက် တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။ ယင်းနှစ်အတွင်း တိုင်းတာ ရရှိသည့် အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန်မှာ ၃၈.၇ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်သည် (နိုင်ငံဘာလ ၁၁ ရက်နေ့)။ နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်းတွင် ရက်ပေါင်း ၃၂% ခန့်သည် ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ရက်ပေါင်း ၁၅၁ ရက်အတွင်း အမြင့်ဆုံးအပူချိန်သည် (၄၀) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ outset တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း တိုင်းတာ ရရှိခဲ့သည် အမြင့်ဆုံးအပူချိန်မှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် ၄၃.၆ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်မှာ ၁၉၈၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၇ ရက်နှင့် ၁၈ များတွင် ၂၁.၆ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၁-၂၀၁၁ ခုနှစ်အတွင်း အမြင့်ဆုံး အပူချိန်သည် အတက်ဘက်သို့ဦးတည်နေကြောင်းပြသနေပြီး ယင်းကာလများအတွင်း အပူနွေးဆုံးနေရက်များ ကြုံတွေ့ရကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်

ဖားအံမြို့၏ အမြင့်ဆုံး ညအပူချိန်မှာလည်း (၁၈၈၉) ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပြီး အပူနွေးဆုံး နေ့အပူချိန်နှင့် ညအပူချိန်နှစ်ခုစလုံးကို တစ်နှစ်အတွင်းတွင် တိုင်းတာမှတ်သားမိသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်မှာ (၂၂.၂၈)ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ (၁၉၉၈) ခုနှစ် တွင် ရက်ပေါင်း (၇၄%) သည် ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် ကျော်လွန်သည်။ ၎င်းနှစ်အတွင်း ရက်ပေါင်း ၄၂% သည် ၂၅ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်ပြီး ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် အပူနွေးဆုံးည မှာ မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ၂၈.၅ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။

ဖားအံမြို့တွင် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှညအပူချိန်မှာ ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်သည် (၂၀.၆၈ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) ။ ယင်းနှစ်အတွင်း ညအချိန်အပူချိန်အချက်အလက်များ သုံးသပ်ချက်တွင် ညပေါင်း (၉၄) ညသည် ပျမ်းမျှ အပူချိန်ထက်ကျော်လွန်ပြီး (၁) ညသာလျှင် (၂၅) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ (၎င်းမှာလည်း ယင်းနှစ်အတွင်း အမြင့်ဆုံး ညပိုင်း အပူချိန်ဖြစ်လေသည်)။

နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ဖားအံမြို့ရှိ အပူနွေးဆုံး ညများမှာ (၁၉၉၁) ခုနှစ် ဧပြီလ (၁၉) ရက်နှင့် (၁၉၉၅) ခုနှစ် မေလ ၄ ရက်နေ့များဖြစ်ကြပြီး နှစ်ခုစလုံး ၂၈.၆ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်ကြသည်။ ယင်းညများ၏ ၆၅%သည် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန်ကို ကျော်လွန်ပြီး ၁၂% ညများမှာ အပူချိန် ၂၅ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အပူချိန် (၂၈) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် နှင့် (၂၈.၆) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဝန်းကျင်ရှိသော သော ညပေါင်း (၆) ညသာလျှင် ရှိခဲ့သည်။

ပုံ ၃၆၊ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ဖားအံမြို့၏ နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် ။ အပူနွေးဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ် နှင့် အအေးဆုံးညများမှာ ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ကြသည်။

ဖားအံမြို့ရှိ တစ်နှစ်အတွင်း ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၁၉၈၁-၂၀၁၀) အတွင်းဖြစ်ပြီး ပုံ ၃၆ တွင် ဖော်ပြထားသည်။ ပူနွေးသောညများ၏ဖြစ်ရပ်များကို စစ်တမ်းကောက်ယူမှုသည် အဆင်းဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေပြီး နေအပူချိန်မြှင့်တက် နေမှုနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ရှိနေကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ နှစ်ပေါင်း (၃၀) ကာလအတွင်း ဖားအံမြို့တွင် ပူ၍ ပူနွေးသောနေ့ရက်များနှင့် ပူ၍အေးမြသော ညများကို ကြုံတွေ့လာရသည်။

၃။ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ် သမိုင်းကြောင်း

ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်း (ဖယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

စဉ်	ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုဆိုးရွားမှု	ခုနှစ်	ထိခိုက်လွယ်မှု	ဖြေရှင်းခဲ့သည့် နည်းလမ်းများ
၁။	ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဆိုးရွားမှုများ	၁၉၉၈	လူကြီး ၁၅ ဦးခန့် သေဆုံး	ရိုးရာဓလေ့အရ (နတ်ပူဇော်ပွဲ) လုပ်ပြီး နောက်ထပ်မဖြစ်ရအောင် နတ်များကို တောင်းပန်ခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်းမှာ ပဋ္ဌာန်းပွဲများ လုပ်ပေးခြင်း
၂။	ဝက်သက် (ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဆိုးရွားမှုများ)	၁၉၉၃	ကလေးများ သေဆုံး (၇) ဦးခန့်	ဝက်သက်ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း
၃။	မိုးကြိုးပစ်ခြင်း	၂၀၀၁	ကျွဲ ၅ ကောင်ခန့် သေကြေပျက်စီး	သေသွားသော ကျွဲများကို မြေမြုပ်ခြင်း
၄။	မုန်တိုင်း (နာဂစ်အဖျား ခတ်ခြင်း)	၂၀၀၈	အိမ်ခြေ ၆ လုံးပျက်စီး	ကိုယ်ထူကိုယ်ထပ်ဖြင့် ပြန်လည် ထူထောင်တည်ဆောက်ခြင်း
၅။	လေပြင်းတိုက်ခတ်ခြင်းနှင့် ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဆိုးရွားမှုများ - (ကျွဲများတွင် ရောဂါကျရောက်ခြင်း)	၂၀၁၀	သစ်ပင်လဲပြီး အမျိုးသမီးတစ်ဦး ထိခိုက်ဒဏ်ရာရခြင်း၊ ကျွဲ (၁၅) ကောင်ခန့်သေဆုံး	အမျိုးသမီးအား ဆေးရုံးသွားရောက် ကုသခဲ့ရ သေဆုံးသွားသော ကျွဲများကို မြေမြုပ်ပြီး ရွာအတွင်းမှာ ကျန်သော ကျွဲများကို ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်း
၆။	ရေကြီးခြင်း	၂၀၁၁	လမ်းများရေမြုပ်ခြင်း၊ စပါးများပျက်စီး၊ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများ ကျောင်းသွားလို့မရခြင်း	ရေကျဆင်းသောအချိန်မှာ ကျောင်းပြန်တက်ရခြင်း
၇။	အပူချိန်များပြီး သောက်သုံးရေရှားပါးခြင်း	၂၀၁၆	ရေတွင်းရေခမ်းခြောက်ခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်များ ရောဂါကျရောက်ပြီးသေဆုံးခြင်း	(၉၁၅) တပ်ရင်းမှ ရေလာလှူ (သောက်ရေ တစ်မျိုးတည်း)
၈။	တောမီးလောင်ခြင်း	၂၀၁၆	ရာဘာခြံအများအပြား ပျက်စီးခြင်း ဧက (၂၀) ခန့်လောက်	မီးသတ်ကား (၂) စီးဖြင့် မီးသတ်ပြီး ရွာသူရွာသားများနှင့် အခြားသော ရွာများမှ ပိုင်းဝန်းပြီး မီးသတ်ခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ ကော့ရင်းအထက်ကျေးရွာအုပ်စု၊ တောင်ကလေးကျေးရွာတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များမှာ နာဂစ်မုန်တိုင်းတိုက်ခတ်ခြင်း၊ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါ ဖြစ်ပွားခြင်း၊ လေပြင်းတိုက်ခတ်ခြင်း၊ မိုးကြိုးပစ်ခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ တိရိစ္ဆာန်များ အပူဒဏ်ကြောင့်ရောဂါဖြစ်ခြင်း၊ ကလေးများတွင် ဝက်သက်ရောဂါဖြစ်ပွားခြင်း၊ အပူချိန်မြင့်မားမှုကြောင့် ရေတွင်းများ ရေခမ်းခြောက်ခြင်း၊ သောက်သုံးရေရှားပါးခြင်း၊ တောမီးလောင်ခြင်း စသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ ဖြစ်ပွားခဲ့ပါသည်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် ကျေးရွာရှိ ကလေးများတွင် ဝက်သက်ရောဂါများဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး (၇) ဦးခန့်သေဆုံးမှုများရှိခဲ့ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများမှ ဝက်သက်ရောဂါကာကွယ်ဆေးများကို လာရောက် ထိုးပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင်လည်း တစ်ရွာလုံး ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော ရောဂါ ဖြစ်ပွားပြီး လူကြီး (၁၅) ဦးခန့်သေဆုံးခဲ့ပါသည်။ ကျေးရွာသူ၊ ရွာသားများမှ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော ရောဂါ နောက်ထပ်မဖြစ်အောင် ကျေးရွာ၏ ရိုးရာဓလေ့အရ နတ်ပူဇော်ပွဲများ ပြုလုပ်ခြင်း၊ ပဋ္ဌာန်းပွဲပြုလုပ်ခြင်း၊ နတ်များကိုတောင်းပန်ခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် မိုးကြိုးပစ်ခြင်းကြောင့် ကျေးရွာရှိ ကျွဲ (၅) ကောင်သေဆုံးခဲ့ဖူးပါသည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် နာဂစ်မုန်တိုင်းတိုက်ခတ်မှုဒဏ်ကြောင့် ကျေးရွာရှိ အိမ် (၆) လုံးပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့ပါသည်။ ပျက်စီးသွားသော အိမ်များအတွက် ကျေးရွာသူ၊ ရွာသားများမှ ကိုယ်ထူကိုယ်ထစနစ်ဖြင့် ပြန်လည်ဆောက်လုပ် ပေးခဲ့ကြပါသည်။ ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် လေပြင်းမုန်တိုင်းတိုက်ခတ်မှုကြောင့် သစ်ပင်လဲပြီး အမျိုးသမီး (၁) ဦး ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိပြီး သထုံမြို့နယ်ရှိ ပန်းစံပယ်ဖြူ ဆေးရုံသို့ပို့ဆောင်ပြီး ကုသခဲ့ရပါသည်။ ဆေးကုသစရိတ် (၆) သိန်းခန့် ကုန်ကျခဲ့ပါသည်။ ၎င်းအပြင် ကျေးရွာရှိ ကျွဲများတွင် ရောဂါများကျရောက်ပြီး ကျွဲ (၁၅) ကောင်ခန့် သေဆုံးခဲ့ပါသည်။ သေဆုံးသွားသောကျွဲများကို မြေမြှုပ်ပြီး ရောဂါဖြစ်နေသောကျွဲများကို ကာကွယ်ဆေးများ ထိုးပေးခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်းခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် လေပြင်းမုန်တိုင်း တိုက်ခတ်မှု ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီးနောက် ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် ရေကြီးမှုဖြစ်ပွားခဲ့ပါသည်။ ရေကြီးမှုကြောင့် လမ်းများပျက်စီးခြင်း၊ ရေမြုပ်ခြင်း၊ စပါးများပျက်စီးခြင်း၊ ကျောင်းများပိတ်ထားရခြင်းကြောင့် ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများ ကျောင်းမတက်ရခြင်း စသောအခက်အခဲများနှင့်ကြုံတွေ့ခဲ့ရပါသည်။ ရေပြန်ကျသွားသော အချိန်တွင်မှသာ ကျောင်းပြန်တက်ခဲ့ရပါသည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် အပူချိန်မြင့်မားမှုကြောင့် ရေတွင်းများခမ်းခြောက်ခြင်း၊ သောက်သုံးရေရှားပါးခြင်းနှင့် ကျွဲ၊ နွား တိရိစ္ဆာန်များရောဂါဖြစ်ပွားပြီးသေဆုံးမှုများရှိခဲ့ပါသည်။ (၉၁၅) အင်ဂျင်နီယာတပ်ရင်းမှ သောက်ရေကို လာလှူပေးခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်မှာပင် တောမီးလောင်မှု ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီးကျေးရွာရှိ ရာဘာခြံ ဧက (၂၀) ခန့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့ပါသည်။ မီးသတ်ကား (၂) စီးနှင့် ကျေးရွာသူ၊ သားများ၊ အနီးအနားရှိရွာသူ၊ ရွာသားများမှ ဝိုင်းဝန်းပြီး မီးငြိမ်းသတ်ခဲ့ရပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တွင် ကလေးသူငယ်များ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ မသန်စွမ်းများနှင့်

ကိုယ်ဝန်ဆောင်အမျိုးသမီးများသည် ထိခိုက်လွယ်သူအုပ်စုများဖြစ်ပြီး အဓိကထိခိုက်ခံရသူများ ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဒိန်

ကရင်ပြည်နယ် အားအိမ်ဖြူနယ် ကော့စုနှင့်အထောက်အပံ့စုတောင်ကလေးကျေးရွာ၏ ရာသီခွင်ပြပြကွဒိန်။
 ၂၀၁၅-၂၀၁၆

လစဉ် အစားအစာ	တပု	ကဆုန်	ဒုပုန်	ဝါဆို	ဝါခေါင်	တော်တော်	အစားအစာ	တဆောင်ပုန်	နတ်တော်	ပြာဆို	တပို့တွဲ	တပေါင်း
ရာသီဥတု												
ဘေးအန္တရာယ်	-အပူဒဏ် -ရေခဲဒဏ်	-အပူဒဏ် -ရေခဲဒဏ်	-လေထုတ် -ရေခဲဒဏ်	-မိုးရေ -ရေခဲဒဏ်	-ရေခဲဒဏ် -မိုးရေ	-လေထုတ် -မိုးရေ	-မိုးရေ -မိုးရေ	-မိုးရေ -မိုးရေ	-မိုးရေ -မိုးရေ	-မိုးရေ -မိုးရေ	-မိုးရေ -မိုးရေ	-မိုးရေ -မိုးရေ
အနာရောဂါ ဖြစ်ပွားခြင်း	-အပူဒဏ် -ရေခဲဒဏ်	-အပူဒဏ် -ရေခဲဒဏ်	-လေထုတ် -ရေခဲဒဏ်	-မိုးရေ -ရေခဲဒဏ်	-ရေခဲဒဏ် -မိုးရေ	-လေထုတ် -မိုးရေ	-မိုးရေ -မိုးရေ	-မိုးရေ -မိုးရေ	-မိုးရေ -မိုးရေ	-မိုးရေ -မိုးရေ	-မိုးရေ -မိုးရေ	-မိုးရေ -မိုးရေ
လယ်စပါး												
ဆုံးပုတ် ပျက်စီးခြင်း	ဆုံးပုတ်	ဆုံးပုတ်					ဆုံးပုတ်	ဆုံးပုတ်	ဆုံးပုတ်	ဆုံးပုတ်	ဆုံးပုတ်	ဆုံးပုတ်
ဝင်ငွေ	အသင့်အတင့်	အသင့်အတင့်	အသင့်အတင့်				အသင့်အတင့်	အသင့်အတင့်	အသင့်အတင့်	အသင့်အတင့်	အသင့်အတင့်	အသင့်အတင့်
ပွဲတော်	သီပေါ (၄) ရက်	ရွှေဘို (၅) ရက်					သီပေါ (၄) ရက်	ရွှေဘို (၅) ရက်	ရွှေဘို (၅) ရက်	ရွှေဘို (၅) ရက်	ရွှေဘို (၅) ရက်	ရွှေဘို (၅) ရက်
ဝမ်းစားအဖွဲ့												
ထွက်ငွေ	အသင့်အတင့်	အသင့်အတင့်	အသင့်အတင့်	အသင့်အတင့်	အသင့်အတင့်	အသင့်အတင့်	အသင့်အတင့်	အသင့်အတင့်	အသင့်အတင့်	အသင့်အတင့်	အသင့်အတင့်	အသင့်အတင့်

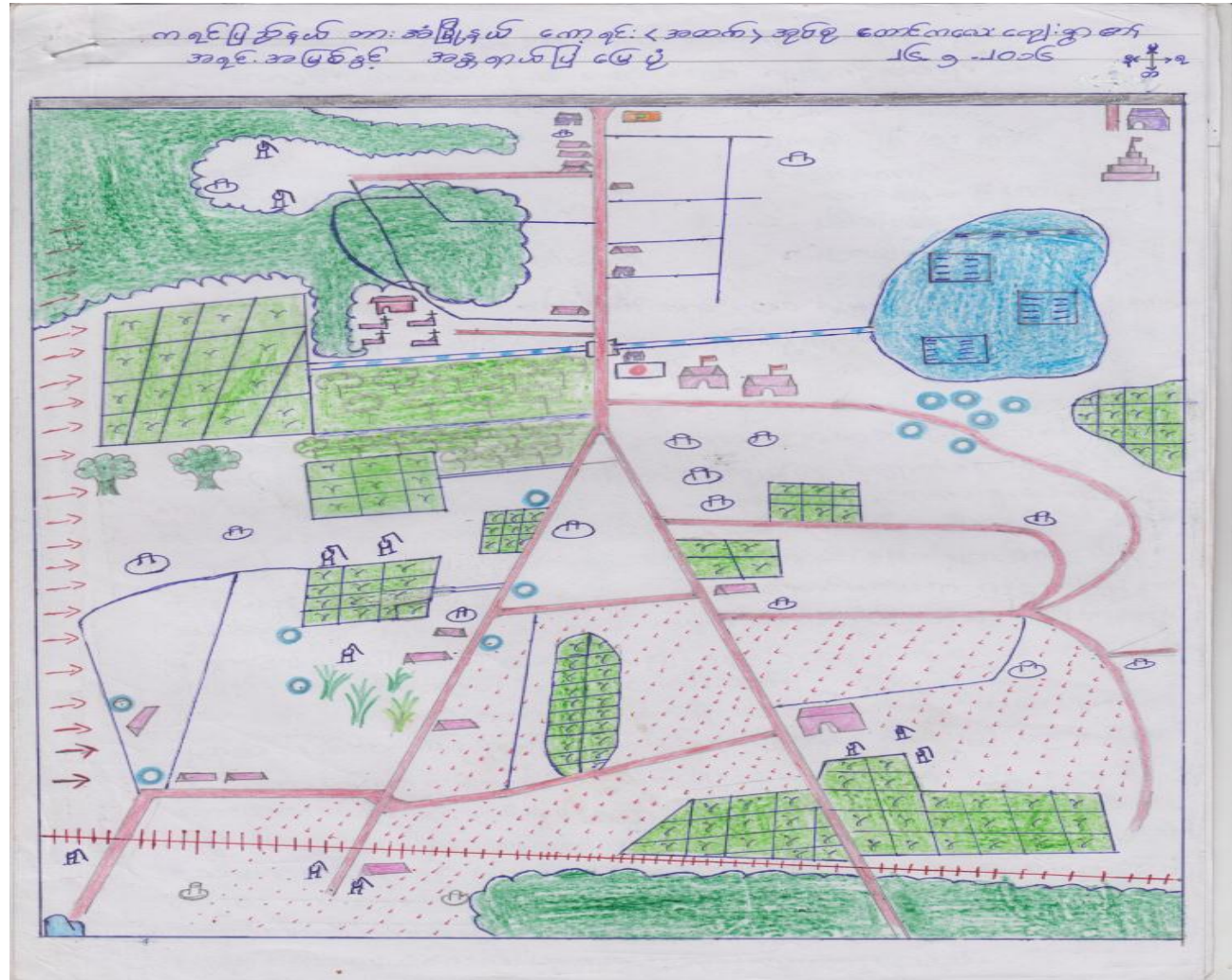
သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ရာသီခွင်ပြပြကွဒိန်ရေးဆွဲခြင်းအားဖြင့် တောင်ကလေးကျေးရွာတွင်ကျရောက်လေ့ရှိသော ဘေးအန္တရာယ်များကို ဇန်နဝါရီလမှ ဒီဇင်ဘာလအထိ လအလိုက်သိရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး မုန်တိုင်း၊ ရေကြီး/ရေလျှံ၊ ရေရှားပါးမှု၊ မီးဘေး၊ အအေးလွန်၊ အပူချိန်ပြင်းစသည့်ဘေးအန္တရာယ်များ ဖြစ်ပေါ်ကျရောက် လာခဲ့ပါက လအလိုက်ကြိုတင်ကာကွယ်စီမံဆောင်ရွက်မှုများကို ရာသီခွင်ပြ ပြကွဒိန်ကို ဖတ်ရှုကြည့်လိုက်ခြင်းဖြင့်ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

တောင်ကလေးကျေးရွာတွင် နွေရာသီ တပေါင်း၊ တန်ခူးနှင့် ကဆုန်လများတွင် နေပူချိန်အလွန်ပြင်းထန်မှုကြောင့် သောက်သုံးရေရှားပါးမှုအခက်အခဲများဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ ရေတွင်းများမှာ ရေခမ်းခြောက်ခြင်း၊ ရေသန့်ရှင်းမှုများမရှိခြင်းကြောင့် ကျေးရွာသူ၊ ရွာသားများဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါ ဖြစ်ပွားလေ့ရှိပြီး တိရိစ္ဆာန်များတွင်လည်း

သောက်ရေမရှိသောကြောင့် သေဆုံးမှုများရှိခဲ့ပါသည်။ ဝါဆိုလ နှင့် ဝါခေါင်လများတွင် မိုးရွာ သွန်းမှုများခြင်းကြောင့် ရေကြီးမှုများဖြစ်ပေါ်ပြီး လမ်းများပျက်စီး၍သွားလာရေး ခက်ခဲ ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများအတွက် ရေကြီးချိန်တွင် ကျောင်းပိတ်ထားရ ခြင်းကြောင့် ပညာရေးတွင်လည်းနှောင့်နှေးမှုများနှင့် တွေ့ကြုံနေရပါသည်။ တောင်ကလေး ကျေးရွာ၏ အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းမှာ လယ်လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး မုရင်းစပါး၊ ပတတ် စပါးများကို အဓိကစိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ထုံးဖုတ်လုပ်ငန်းနှင့် အခြားသောအသေးစား အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လုပ်ငန်းများကိုလည်း လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ မိုးရာသီရေကြီးချိန် ကာလများတွင် လယ်လုပ်ငန်းနှင့် ထုံးဖုတ်လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်၍မရသောကြောင့် ဝင်ငွေရရှိမှုနည်းပါးပါသည်။ ကျေးရွာရှိ ပွဲတော်များမှာ ဝါခေါင်လတွင် ကရင်ရိုးရာလက်ချည်ပွဲ၊ သီတင်းကျွတ်လတွင် ဆီမီးတစ်ထောင်ပူဇော်ပွဲ၊ တန်ဆောင်မုန်းလတွင် ကထိန်ပွဲ၊ ပြာသိုလတွင် ကရင်နှစ်သစ်ကူးပွဲအစရှိသော ပွဲတော်များကို နှစ်စဉ်ကျင်းပလျက်ရှိပါသည်။ လယ်လုပ်ငန်းကို နယုန်လမှ တပေါင်းလအထိ လုပ်ကိုင်ကြကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု/ဘေးအန္တရာယ်ပြု/ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ (မြေပုံ၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ အထက်ကျေးရွာအုပ်စု၊ တောင်ကလေးကျေးရွာတွင် သားကောင်များ၊ တိရိစ္ဆာန်များ၊ သစ်ပင်ကြီးငယ်များ ပေါများစွာရှိခဲ့ပါသည်။ ၎င်းတို့သည် ယခုအခါတွင် လူတွေနဲ့ သဘာဝဘေး အန္တရာယ်များကြောင့် ပျက်စီးမှုများ၊ ပျက်သုန်းမှုများ တွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။ ကျေးရွာ၏ အနီးတစ်ဝိုက်တွင် စိုက်ပျိုးမြေများ၊ ရေနက်ကွင်းများသာ ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လေပြင်းတိုက်ခတ်မှုကြောင့် သစ်တောပြုန်းတီးမှုများကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း ကရင်လူမျိုးများသာနေထိုင်ပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာကို ကိုးကွယ်ကြပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း အိမ်ထောင်မိသားစုများသည် ထုံးဖတ်လုပ်ငန်းများ၊ ရာဘာခြံလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ အရင်းအမြစ်များမှာ လမ်း၊ တံတား၊ ဆိုင်ကယ်၊ ကျောက်သယ်ကား၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ထုံးကျောက်တောင်၊ လူသားအရင်းအမြစ်၊ ထုံးလုပ်ငန်း၊ ရာဘာခြံလုပ်ငန်းများရှိပါသည်။ ကျေးရွာရှိ လယ်မြေများသည် ယခင်လိုလုပ်ကိုင်စားသောက်၍ အဆင်မပြေတော့ပါ။ ရပ်ရွာအတွင်းရှိ အိမ်ထောင်စုများမှာ ကျန်းမာရေးနှင့် ညီညွတ်သော အစားအစာများမစားသုံးရခြင်း၊ ရေကောင်းရေသန့် ရရှိမှုနည်းပါးခြင်း၊ ဈေးသို့ လက်လမ်းမှီနိုင်မှုနည်းပါးခြင်း၊ အခြေခံအဆောက်အအုံများ လက်လမ်းမှီမှုမရှိခြင်းကြောင့် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက အလွယ်တကူထိခိုက်မှုများနှင့် ကြုံတွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာ၏အရင်းအမြစ်များအားလုံးသည် ကောင်းမွန်သောအနေအထားတွင် မရှိတော့ပါ။ ကျေးရွာ၏ အဓိကဘေးအန္တရာယ်များမှာ ရေကြီးခြင်း၊ လေပြင်းတိုက်ခြင်း၊ မီးလောင်ခြင်း၊ ယာဉ်တိုက်မှုများဖြစ်ပွားခြင်း၊ လူနှင့်တိရိစ္ဆာန်များတွင် အနာရောဂါများ ကျရောက်ခြင်း၊ သောက်သုံးရေများ ရှားပါးခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ ရေကြီးခြင်းသည် ကျေးရွာ၏ တောင်ဘက်ပိုင်းတွင် ပို၍ခံရပြီး အလွယ်တကူထိခိုက်လွယ်မှု ဖြစ်နိုင်သောနေရာဖြစ်သည်။ လေပြင်းတိုက်ခတ်ရာတွင် ကျေးရွာ၏ အနောက်ဘက်ပိုင်းတွင် ထိခိုက်မှုအများဆုံးဖြစ်သည်။ မီးလောင်ခြင်းကိုကျေးရွာ၏ အရှေ့ဘက်ခြမ်းတွင် ပို၍ကြုံတွေ့ရပါသည်။ ယာဉ်တိုက်မှု ဖြစ်ပွားခြင်းသည် ယခုနှစ်တွင် ပို၍ကြုံတွေ့ရပါသည်။ လူနှင့် တိရိစ္ဆာန်များ အနာရောဂါကျရောက်ခြင်းကို နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ကြုံတွေ့ရပါသည်။ သောက်သုံးရေရှားပါးခြင်းသည် ယခုနှစ်တွင် ပိုပြီး ကြုံတွေ့ရပါသည်။ တောင်ကလေးကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ်များကြုံတွေ့လာရပါက ခိုလှုံစရာနေရာ မရှိခြင်း၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးမကောင်းခြင်း၊ လမ်းကြောင်းများမရှိခြင်းကြောင့် အလွယ်တကူ ထိခိုက်လွယ် သောနေရာဖြစ်ပါသည်။ ထိခိုက်လွယ်သောအုပ်စုများမှာ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ ကလေးသူငယ်များ၊ မသန်စွမ်းများ၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်များ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်အမျိုးသမီးများ တို့ဖြစ်ကြပါသည်။ ၎င်းအုပ်စုများ သည် ပိုင်ဆိုင်သောအရင်းအမြစ်များမရှိ၍ ဆွေမျိုးသားချင်းများ၊ မိဘများ၏ ဝိုင်းဝန်းကူညီ ထောက်ပံ့ပေးမှုဖြင့်သာ မှီခိုစားသောက်နေရပါသည်။ ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများလွတ်မြောက်နိုင်ဖို့ ဘေးဒဏ်ခံ အဆောက်အအုံများမရှိပါ။ လူမှုရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများကိုလည်းလက်လမ်းမှီရရှိနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ကျေးရွာ၏ တောင်ဘက်ပိုင်းရှိ ဇရပ်တွင် ကလေးများလွတ်လပ်စွာဆော့ကစားခွင့်ရရှိခြင်းကြောင့် ကလေးများ ပိုနှစ်သက်ကြပါသည်။

ကျေးရွာ၏ မြောက်ဘက်မှထွက်လျှင် ကားလမ်းမကြီး၊ အနောက်ဘက်တွင် မုရင်းခင်း၊ ရထားလမ်းနှင့် တောင်ကုန်းရွာ၊ အရှေ့ဘက်တွင် လယ်ကွင်းနှင့် ကားလမ်းမကြီး၊ တောင်ဘက်တွင် ရွှေဦးကျောင်းရွာသို့ရောက်ရှိနိုင်ပါသည်။

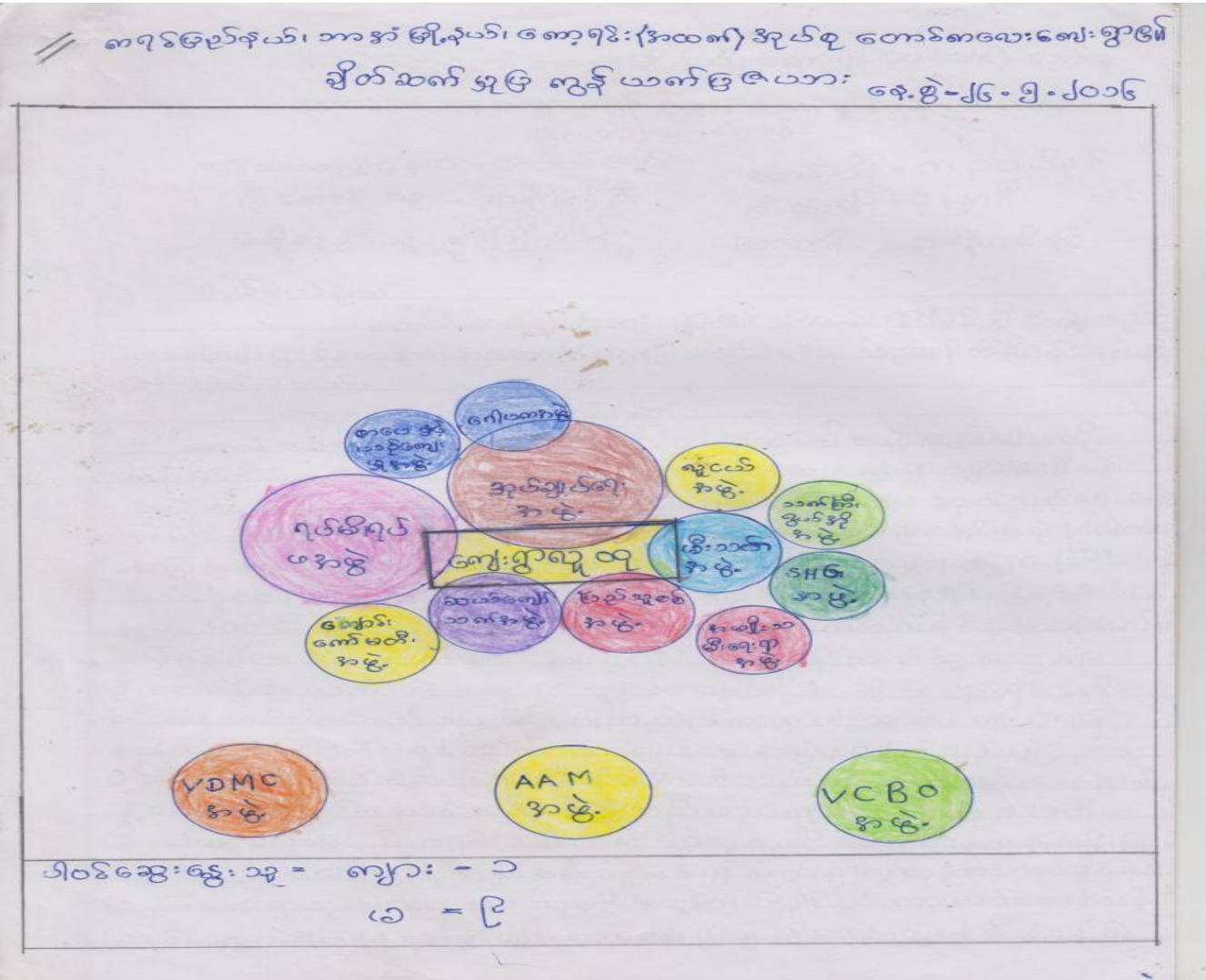
၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများဆန်းစစ်ခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပိုင်ဆိုင်မှုများ	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုများက ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်ချိန်နှင့် ဖိစီးမှုများ ရှိနေချိန် ဘယ်လိုပြုမူ နိုင်သလဲ၊ ဘယ်လိုကူညီနိုင်သလဲ?	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းများ အပေါ် ဘေးအန္တရာယ်များ ဘယ်လို ကျရောက်နိုင်သလဲ	ဘယ်လိုအချိန်ဘေးအန္တ ရာယ်တွေ ဖြစ်နိုင်သလဲ? ပိုင်ဆိုင်မှုများ ပျက်စီး ဆုံးရှုံးမှုများကို ဘယ်လို ကာကွယ်နိုင်မလဲ?	ရပ်ရွာအတွင်း ရွေးချယ်နိုင်သည့် အခွင့် အရေးရှိနိုင်သလား? (တစ်ပြား) အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လိုက်လျောညီထွေမှု ရှိသော အသက်မွေး ဝမ်းကြောင်း
ဆန်စပါး	ဝမ်းစာအတွက် ဖူလုံခြင်း နှင့် စားသုံးရန်အတွက် လွယ်ကူခြင်း	ရေကြီးလွှမ်းမိုးခြင်းကြောင့် စပါးပျက်စီး၊ ပဒါးကျခြင်း၊ ပိုးကျခြင်းနှင့် ခရုကိုက်ခြင်း တို့ကြောင့် စပါးပျက်စီးခြင်း	ဝါခေါင်မိုးရွာသောကြောင့် ရေကြီးခြင်း၊ ပြာသိုနှင့် တပို့တွဲလများတွင် ပဒါးကျခြင်းများဖြစ်ပွား၊ ဆန်စပါးများကို သိုလှောင်ထားခြင်းဖြင့် သီးနှံများ အစားအစာများကို လွယ်ကူစွာစားသုံးနိုင်ခြင်း	မြေယာမြေနှင့် ကိုက်ညီသော မျိုးစေ့လိုအပ်၊ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် သက်ဆိုင်သော နည်းပညာ လိုအပ်
အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်တစ် နှစ်တစ်ပိုင်မွေး (ကြက်၊ ဝက်၊ ကျွဲ၊ နွား၊ ဆိတ်)	ဝမ်းစာအတွက် လိုအပ်သော အချိန်တွင် အသုံးပြုနိုင်ခြင်း	အစာရေစာရှားပါးခြင်း၊ အနာရောဂါများကျပြီး သေဆုံးခြင်း	တန်းရှား၊ ကဆုန်လ များတွင် တင်းကုပ်လုပ်ပြီး စင်မြင့်ရာသို့ထားခြင်း၊ အစားအစာစုဆောင်း ထားခြင်းဖြင့် ကာကွယ်	တိရစ္ဆာန်နှင့် ဆိုင်သော မွေးမြူမှုနည်းလမ်းများ နှင့် ကုသရန်နည်းလမ်းများလို အပ်
ကား၊ ထော်လာဂျီ၊ သုံးဘီး၊ ဆိုင်ကယ်၊ လှည်း	အရေးပေါ်သွားလာရ လွယ်ကူခြင်း၊ အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ သယ်ယူရလွယ်ကူခြင်း၊ စားဝတ်နေရေးအတွက် အထောက်အကူပြုခြင်း	ရေကြီးခြင်းကြောင့် လမ်းများမြုပ်ပြီး လမ်းချောခြင်း ပျက်စီးခြင်း၊ ရေကြီး၊ ရေများသော အချိန်တွင် သတ်မှတ်ထားသော အချိန်ဖြင့်မရောက် ရှိနိုင်ခြင်း	လမ်းပမ်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းရင် သွားလာရ လွယ်ကူနိုင်ခြင်း၊ စက်ပစ္စည်းများကို ကောင်းမွန်စွာ စစ်ဆေးပြုပြင်ထားခြင်း	ယဉ်စည်းကမ်း၊ လမ်းစည်းကမ်း သိရှိရန်လိုအပ်၊ တံတားကို ကောင်းမွန်ရန် ပြုပြင်ရန်လိုအပ်၊ လမ်းကိုကောင်းကောင်း မြင့်မြင့် ခိုင်ခိုင်ခံခံ ပြုပြင်ရန်လိုအပ်
ထုံးလုပ်ငန်း	ထုံးများကိုရောင်းချပြီး စားဝတ်နေရေး ဖြေရှင်းရန် လွယ်ကူ	မိုးရွာရင် ထုံးများပျက်စီးခြင်း၊ မိုးရွာမှုကြောင့် ထုံးမကျက်ခြင်း၊ မိုးရေစိုမှုများကြောင့် အရေပြားပွန်းပဲ့ခြင်း၊ ယားယံခြင်း	နယုန်၊ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်၊ တော်သလင်း၊ သီတင်းကျွတ်၊ ထုံးများကို ပိုတောင်တွင်းသို့ သိုလှောင်ထားခြင်းဖြင့် ကာကွယ်ထားခြင်း	ခိုင်ခံ့သော ခံနိုင်ရည်ရှိသော အဆောက်အဦးလိုအပ်

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

တောင်ကလေးကျေးရွာတွင် လယ်လုပ်ငန်းကိုအဓိကလုပ်ကိုင်ကြပြီး မုရင်းစပါးနှင့် ပတတ်စပါးကို စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ရာသီဥတုလွန်ကဲမှုနှင့် သဘာဝဘေးဒဏ်များကြောင့် ပိုးကျခြင်း၊ ခရုကိုက်ခြင်းများကြောင့် စပါးများအထွက်နှုန်းကျဆင်းနေပါသည်။ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များကို မွေးမြူထားသော်လည်း ရာသီဥတုလွန်ကဲမှုကြောင့် အနာရောဂါ ကျရောက်သဖြင့် သေကြေပျက်စီးမှုများ တွေ့ကြုံနေရပါသည်။ ထုံးဖုတ်လုပ်ငန်းများကို လည်းလုပ်ကိုင်ကြပြီး အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း အတွက် အထောက်အကူပြုကြပါသည်။ အခြားသော အရင်းအမြစ်များရှိသော်လည်း စိုက်ပျိုးရေးကိုသာ အဓိက လုပ်ကိုင်ကြကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သော နည်းပညာသင်တန်းများ လိုအပ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံ

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ ကော့ရင်းအထက်ကျေးရွာအုပ်စု၊ တောင်ကလေးကျေးရွာရှိ အဖွဲ့အစည်းများမှာ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့၊ စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့၊ သက်ကြီးရွယ်အိုအဖွဲ့၊ ဂေါပကအဖွဲ့၊ ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့၊ ဆယ်ကျော်သက်လူငယ်အဖွဲ့၊ ပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့၊ မီးသတ်တပ်ဖွဲ့၊ ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့များနှင့် SHG၊ VCBO၊ VDMC စသည့်အဖွဲ့များရှိပြီး ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည့် Actionaid Myanmar အဖွဲ့မှ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်လျော့ချရေး လုပ်ငန်းစဉ်များ လာရောက် ပြုလုပ်ပေးလျက် ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင်ရှိသောအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့နှင့် ပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့များသည် ကျေးရွာအတွက် အရေးကြီးသော ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ချမှတ်ကြပြီးအဓိက ဦးဆောင် လုပ်ကိုင်ကြသော အဖွဲ့များလည်း ဖြစ်သည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့သည် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် စီမံခန့်ခွဲပေးခြင်း၊ သဘာဝဘေးဒဏ် ဖြစ်လာလျှင်ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း၊ ထိခိုက်လွယ်သူများအတွက် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်စေရန် ညွှန်ကြားဆောင်ရွက်ပေးလျက် ရှိပါသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးမရှိလျှင် ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့သည် ကျေးရွာတွင်ဖြစ်ပေါ်လာသော ကိစ္စရပ်များကို အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ပြီး ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ပြည်သူ့စစ်နှင့် မီးသတ်တပ်ဖွဲ့သည် ကျေးရွာ၏ ဘေးအန္တရာယ်များကို အဓိက ကာကွယ်ပေးရသောအဖွဲ့များဖြစ်ပြီး အန္တရာယ်ရှိသော သတင်းများရရှိပါက ကျေးရွာအတွင်း ပြန်လည်ဖြန့်ဝေပေးပါသည်။ မီးသတ်တပ်ဖွဲ့သည် မီးဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်စေရန် အစည်းအဝေးပွဲတွင်ပြောကြားပေးခြင်း၊ အသံချဲ့စက်များဖြင့် လိုက်လံနိုးဆော်ပေးခြင်းများကို ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့သည် အမျိုးသမီးများလုံခြုံမှုအတွက် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းကာ ဖြေရှင်းပေးကြပါသည်။ ဂေါပကအဖွဲ့သည် ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများကို ဦးဆောင်လုပ်ကိုင်ကြပြီး ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် လည်း အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် တိုင်ပင်ကာဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့သည် ပညာရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကျောင်းပြုပြင်ခြင်း၊ ကျောင်းသူ၊ သားများအား အဟာရတိုက်ကျွေးခြင်း၊ ကျောင်းဆုပေးပွဲများကျင်းပပြုလုပ်ပေးခြင်း လုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့သည် သင်တန်းများပြုလုပ်ပေးခြင်းကြောင့် ကျေးရွာရှိ ကလေးများ၊ လူငယ်များ၏ စာရိတ္တများကောင်းမွန်လာခြင်း၊ လူအများရှေ့တွင် ပြောရဲဆိုရဲရှိလာခြင်းကြောင့် အောင်မြင်မှုများ ရှိပါသည်။ လူငယ်အဖွဲ့မှာကျေးရွာ၏သာရေး၊ နာရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ကျရာတာဝန်ကို ကျေပွန်စွာ လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာရှိ (သူဌေးရွှေထီးဆောင်း) အမျိုးသမီး ကိုယ်ထူကိုယ်ထ အဖွဲ့မှာ ယခုစတင်ဖွဲ့စည်းကာစသာရှိသေးပြီး စုငွေ (၁၀၀၀၀၀) ကျပ်ရရှိပြီး (၅၀၀၀၀) ကျပ်ကို ပြန်လည်ချေးပေးနေပြီးဖြစ်သည်။ ဆယ်ကျော်သက်လူငယ်များမှာကျေးရွာရှိ သာရေး၊ နာရေးလုပ်ငန်းများ၊ ကျေးရွာသန့်ရှင်းရေး လုပ်ငန်းများနှင့် မြို့နယ်အလိုက် အားကစားပွဲများကို ကျင်းပပြုလုပ်ပေးပါသည်။ ထို့ပြင် ရန်ပုံငွေရရှိရန်အတွက် ဈေးပွဲတော်များ ပြုလုပ်ခြင်း၊ ခုံးအကများဖြင့် ကပြဖျော်ဖြေခြင်း များလည်းပြုလုပ်ကြပါသည်။ VDMC အဖွဲ့မှာ

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြိုတင်ကာကွယ် လျှော့ချရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ရန် ရည်ရွယ်ပြီး ဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ VCBO အဖွဲ့သည် ကျေးရွာရှိလမ်း၊ တံတားများပြုပြင်ခြင်း၊ ကျေးရွာနှင့် ကျောင်းပညာရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုလည်းဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

တောင်ကလေးကျေးရွာရှိအဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့ ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ကာ ကျရာတာဝန်များကိုကျေပွန်စွာ ဆောင်ရွက်ကြသည် သာမက ပြင်ပရှိအဖွဲ့ အစည်းများနှင့်လည်းချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။

အဖွဲ့များ၏ အဓိကဆက်သွယ်ရမည့် သူများမှာ

- ၁။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ (ဦးမောင်ရွှေသိန်း)
- ၂။ ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့ (ဦးမောင်ကျော်သောင်း)
- ၃။ ဂေါပကအဖွဲ့ (ဦးဖိုးလေးကျိုး)
- ၄။ ပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့ (ဦးစောဝေးထွန်း)
- ၅။ မီးသတ်တပ်ဖွဲ့ (ဦးရွှေကြည်သိန်း)
- ၆။ လူငယ်အဖွဲ့ (စောဝင်းနိုင်)
- ၇။ ဆယ်ကျော်သက်အဖွဲ့ (နော်သင်းသင်းမြင့်)
- ၈။ အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့ (ဒေါ်မခင်ဇာ)
- ၉။ သက်ကြီးရွယ်အိုအဖွဲ့ (ဦးရွှေခင်မြိုင်)
- ၁၀။ စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့ (ဦးမောင်တူလူ)
- ၁၁။ ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့ (ဦးမောင်လပျိုး)
- ၁၂။ WSHG အဖွဲ့ (ဒေါ်လှမြိုင်)
- ၁၃။ VDMC (ဦးစောမောင်ယဉ်ထွေး)
(ဦးစောဝေးထွန်း)
- ၁၄။ VCBO (ဦးစောတားတား)

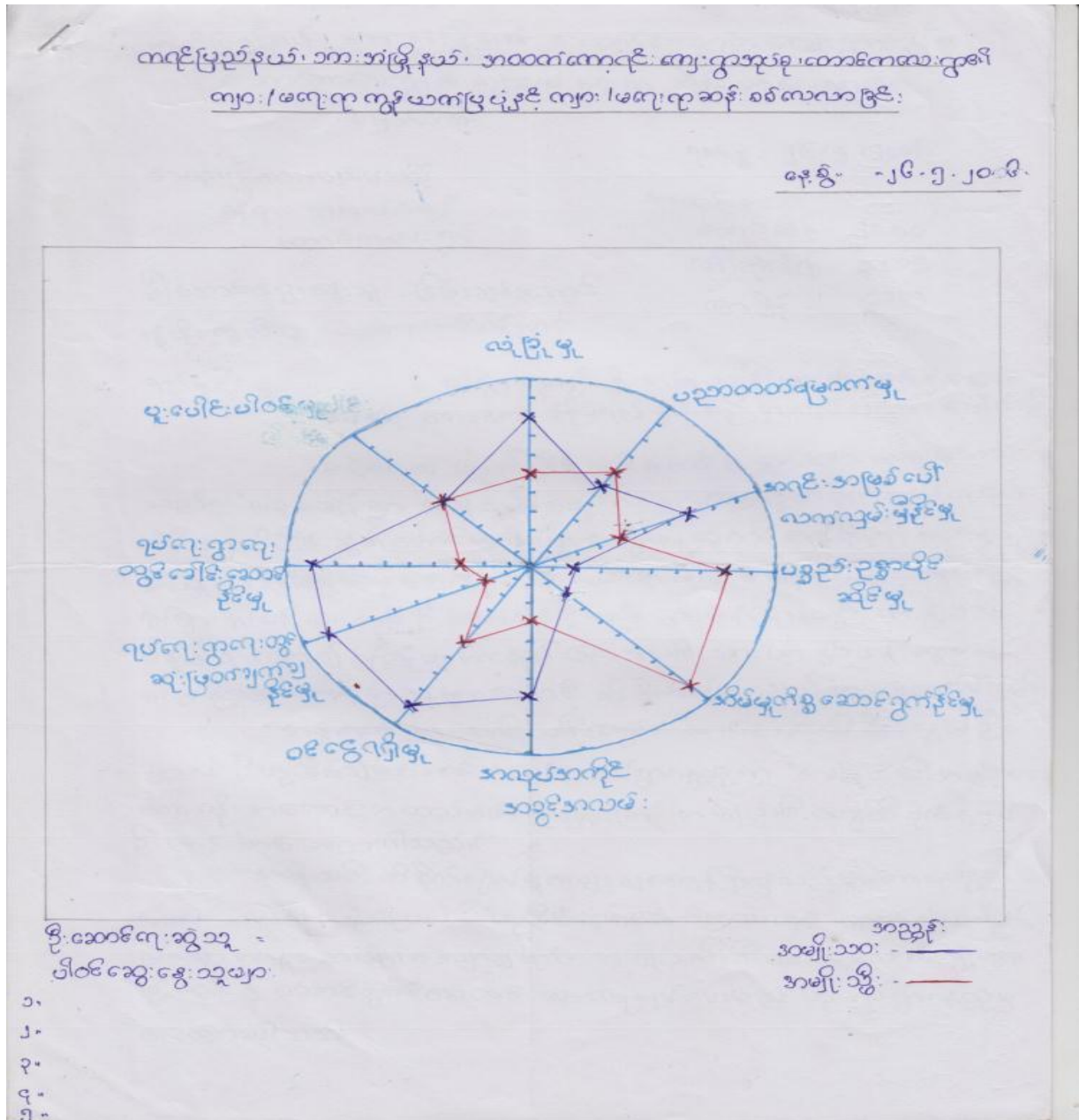
ပါဝင်ပတ်သက်သူများဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း (Stakeholders analysis)

ပါဝင်ပတ်သက်သူများ	အဓိကတာဝန်များ
ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်း	
ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖွဲ့	ကျေးရွာအတွင်းရှိ အုပ်ချုပ်ရေးကိစ္စများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊ စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းရေးကိစ္စများ၊ ဥပဒေနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး ကိစ္စများအတွက် မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် တိုက်ရိုက် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်။
ရပ်မိရပ်ဖများ	ကျေးရွာရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့သည် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်၍ ကျေးရွာ၏ စည်းလုံးညီညွတ်ရေးနှင့် သာရေး၊ နာရေး၊ စည်ပင်သာယာရေးကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်။

လူငယ်အဖွဲ့	လူငယ်အဖွဲ့သည် ရပ်ရွာအတွင်း မင်္ဂလာပွဲများ၊ ရှင်ပြုပွဲများ၊ ဘုရားပွဲတော်များစသည့် ရာသီအလိုက်ကျင်းပသောပွဲတော်များတွင်နှင့် သာရေး၊ နာရေး၊ လူမှုရေးစသည့် အခန်းကဏ္ဍများတွင် စုပေါင်း လုပ်ဆောင်ပေးနေကြပြီး ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကိုလဲ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန် (လူငယ်အဖွဲ့ကို ရပ်ရွာ ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့နှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များက ထိန်းညှိကွပ်ကဲ၍ ရပ်ရွာစည်ပင်ရေးကိစ္စများကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် ကြပါသည်။)
မိန်းမကြီးအဖွဲ့	ကျေးရွာရှိ မိန်းမကြီးအဖွဲ့သည် ရပ်ရွာအတွင်းရှိ သာရေး၊ နာရေး၊ လူမှုရေးကိစ္စများတွင် လူငယ်အဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း ရပ်ရွာလူထုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်။
ကျေးရွာသဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးကော်မတီ	
အမျိုးသမီး ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့	
နာရေးကူညီမှုအဖွဲ့	ရပ်ရွာအတွင်းနာရေးကိစ္စပေါ်ပေါက်လာပါက အသုဘအခမ်းအနားနှင့် သင်္ဂြိုဟ်ရေး ကိစ္စရပ်များကို ရပ်ရွာရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်း၍ လုပ်ဆောင်ကူညီနိုင်ရန်။
ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့	ကျေးရွာ စာသင်ကျောင်းဖွံ့ဖြိုးရန်အတွက် ကျောင်းအုပ်ဆရာမနှင့် ပူးပေါင်း၍ ကျောင်းသန့်ရှင်းရေး၊ ကလေးကစားကွင်း စသည့်လုပ်ငန်းများ အားကျေးရွာလူထုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်
ကလေးသူငယ်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့	ကလေးသူငယ်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့သည် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အသက် ၃ နှစ်မှ ၅ နှစ်အတွင်း ကလေးများအား မူကြိုပညာသင်ကြားနိုင်ရန်အတွက် ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့ဖြစ်သည်။
ဂေါပကအဖွဲ့	ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်နှင့် ကျေးရွာအတွင်း ရန်ပုံငွေရှာဖွေ၍ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်တို့နှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရန်
ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ	
မြို့နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနနှင့်ဌာနဆိုင်ရာ များ	ကျေးရွာတွင်တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး၊အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များပေါ်ပေါက်လာပါကလမ်းညွှန်ချက်ပေး၍ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်။
အက်ရှင်အေဒ်(မြန်မာ)	ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့်ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်းတည်ဆောက်ခြင်းနှင့်လိုက်လျောညီထွေနေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်ကို ကျေးရွာအတွင်း အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ပြီးဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတိုးမြှင့်နိုင်ရန်။

၃.၆ ကျား၊ မ ရေးရာ ကွန်ယက်ပြ မြေပုံ ဆန်းစစ်ခြင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

တောင်ကလေးကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုအများစုတွင် ရပ်ရေးရွာရေး၌ အမျိုးသားများသာ အဓိကဆုံးဖြတ်ချက်ချကြပါသည်။ အမျိုးသားများဆုံးဖြတ်ချက်ချမှသာလျှင် လုပ်ငန်းအောင်မြင်မည်ဟု ယုံကြည်ကြခြင်း၊ အမျိုးသမီးများသည် မိမိကိုယ်ကိုယုံကြည်မှုမရှိခြင်း၊ ဦးဆောင်လုပ်ကိုင်နိုင်မှုမရှိခြင်း၊ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် မအောင်မြင်နိုင်ဟု ထင်မြင်နေသောကြောင့် အမျိုးသမီးများ ဆုံးဖြတ်ချက်နည်းပါးခြင်းဖြစ်သည်။ ရပ်ရေးရွာရေးတွင်

အမျိုးသားများသာ ဦးဆောင်လုပ်ကိုင်လေ့ရှိပြီး ဘိုးဘွားအစဉ်အလာအရ အစဉ်အဆက် ဆင်းသက်ခဲ့သော အမူအကျင့် ဖြစ်နေသောကြောင့် ခေါင်းဆောင်မှုသည်အမျိုးသားများနှင့်သာ ပို၍သင့်တော်သည်ဟုထင်မြင်နေကြပါသည်။ ပစ္စည်းဥစ္စာ ပိုင်ဆိုင်မှုတွင် အမျိုးသမီးများက အများဆုံးပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း၊ ဝင်ငွေရရှိမှုနှင့် အရင်းအမြစ် အပေါ် လက်လှမ်းမီနိုင်မှုတွင်လည်း အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက်နည်း နေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ အမျိုးသမီးများနှင့် သင့်တော်သောအလုပ်အကိုင်များနည်းပါးခြင်း၊ ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများတွင်လည်း အမျိုးသမီးများထက် အမျိုးသားများက လုပ်အားခပိုရခြင်း၊ အရင်းအမြစ် အပေါ် လက်လှမ်းမီ သုံးစွဲနိုင်မှုတွင်လည်း အမျိုးသားများကသာ ပို၍များခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ အိမ်မှုကိစ္စလုပ်ငန်းအပေါ် ဆောင်ရွက်မှုတွင် အမျိုးသမီးများ အချိန်ပြည့်လုပ်ကိုင်နေရသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ လုံခြုံမှုအနေဖြင့် အမျိုးသမီးများသည် ပြင်ပသို့အလုပ်ထွက်ခွာလုပ်ကိုင်ရာတွင် ကျရောက်လာမည့် အန္တရာယ်များအပေါ် အမျိုးသားများထက် မိမိကိုယ်ကိုကာကွယ်နိုင်မှု နည်းပါးခြင်း၊ လုံခြုံမှုမရှိခြင်းကြောင့် နည်းပါးနေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာရှိအမျိုးသမီးများသည် မိမိကိုယ်ကိုယုံကြည်မှုမရှိခြင်း၊ ပြောရဲဆိုရဲမရှိခြင်း၊ ကြောက်တတ်သော စိတ်များရှိနေခြင်း၊ ကိုယ်နှင့်မဆိုင်ဟု မသိဘာသာနေတတ်ခြင်း၊ ချိတ်ဆက်မှု အားနည်းခြင်းနှင့် အိမ်မှုကိစ္စများသာ ဆောင်ရွက်သင့်သည်ဟူသော ရှေးရိုးစွဲအယူအဆများ ရှိနေခြင်းကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်တွင် အလွယ်တကူ ထိခိုက်လွယ်သောသူများအဖြစ် တွေ့ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် အမျိုးသမီးများအား ရပ်ရေးရွာရေးနှင့် လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ဦးဆောင်လုပ်ကိုင်ခွင့်၊ ပါဝင်ဆုံးဖြတ်ခွင့်များ ဖန်တီးပေးရန်များစွာ လိုအပ်ကြောင်း အစီရင်ခံတင်ပြအပ်ပါသည်။

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း

တောင်ကလေးကျေးရွာတွင် နှစ်စဉ်ရေကြီးခြင်းအန္တရာယ်ကို တွေ့ကြုံနေရပါသည်။ ရေကြီးခြင်း ကြောင့် စပါးများပျက်စီးပြီး မျိုးစေ့များကို အသစ်ပြန်လည်ရှာ၍ စိုက်ပျိုးနေရခြင်း၊ လမ်းများပျက်စီးခြင်းကြောင့် ပြန်လည်ပြုပြင်နေရခြင်း လုပ်ငန်းများကို ရေပြန်ကျသွားသော အချိန်တွင် ရွာသူ၊ ရွာသားများမှ ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်ဖြင့် ပြန်လည်လုပ်ကိုင်ကြရပါသည်။ ရာသီဥတုလွန်ကဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ကျ ရောက်မှုအပေါ် ကြိုတင်ကာကွယ်ရမည့်နည်းလမ်းများ၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများပြုလုပ်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာသူ၊ ရွာသားများသည် အသိပညာ၊ ဗဟုသုတ အလွန်နည်းပါးနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဒေသအတွင်း ရိုးရာဓလေ့များအရ သရက်သီးပေါသောအချိန်ကာလမျိုးတွင် ရေကြီးတတ်လေ့ရှိကြောင်း မိုးလေဝသနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကြိုတင်ခန့်မှန်းကြပါသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲလာမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး ယခင်နှစ်ထက် ယခုနှစ် တပေါင်း၊ တန်ခူးနှင့် ကဆုန်လများတွင် သောက်သုံးရေးရှားပါးမှုပြသနာကို ပို၍ကြုံတွေ့ ခံစားခဲ့ရပြီး ၎င်းပြသနာကို ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အလှူရှင်များမှလည်း

လာရောက်လှူဒါန်းမှု ပိုမိုများပြားလာကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း သစ်ပင်များ စိုက်ပျိုးရန်လိုအပ်နေပြီး ကျေးရွာတွင် သစ်ပင်များပြန်လည် စိုက်ပျိုးရန်ဆန္ဒရှိနေကြောင်းလည်း သိရှိရပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ အိမ်ထောင်စု၊ မိသားစုများသည် ရာသီဥတုလွန်ကဲမှုနှင့် ကျရောက်လာမည့် ဘေးအန္တရာယ်များအပေါ် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုများ လျော့နည်းအောင် မိမိနေအိမ်များကို ခိုင်ခံ့အောင် ဆောက်လုပ်ထားခြင်း၊ ဆန်၊ ဆီ၊ ဆား၊ ငပိနှင့် ငရုပ်သီးများကို မိုးတွင်းရေကြီးသောကာလတွင် အလုံအလောက် ဝယ်ယူထားကြကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးသည် အိမ်ထောင်မိသားစုများအတွက် ရာသီဥတု လွန်ကဲမှုမှ မိမိတို့၏အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လုပ်ငန်းများ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုလျော့နည်းအောင် ထူးထူးခြားခြား ကာကွယ်ထားမှုများမရှိကြောင်း၊ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များဖြစ်သော ကြက်၊ ဝက်၊ ဘဲ၊ နွား၊ ဆိတ်များကို ကြိုတင်ကာကွယ်ဆေးများ ထိုးပေးထားကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ တောင်ကလေးကျေးရွာရှိ ရွာသူ၊ ရွာသားများသည် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သော အသိပညာ၊ ဗဟုသုတများအလွန်နည်းပါးနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများသုံးသပ်ချက်

တောင်ကလေးကျေးရွာတွင် မိုးသည်းထန်စွာရွာသွန်းခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ လေပြင်းတိုက်ခြင်း၊ ရေရှားပါးခြင်းအခက်အခဲများကို နှစ်စဉ်လိုလို ခံစားခဲ့ရပါသည်။ ကျေးရွာတွင်ရှိသော ထိခိုက်ခံရလွယ်သော အုပ်စုများဖြစ်သည့် မသန်စွမ်း၊ ကလေးသူငယ်များ၊ အမျိုးသမီး၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်နှင့် သက်ကြီးများအား ရေကြီးသည် အခါတိုင်း ဘေးလွတ်ရာ နေရာများသို့ ပြောင်းရွှေ့ပါသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး ကော်မတီ အဖွဲ့ဝင်များမရှိပါ။ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ဒေသလေ့အရ ဝါးဘိုးရွက်နု စပေါက်သောအချိန်သည် မိုးစတင် ရွာတော့မည်ဟု ကြိုတင်ခန့်မှန်းကြပါသည်။ မိုးလေဝသဆိုင်ရာ သတင်းများကို ရေဒီယိုများ နားထောင်ခြင်းဖြင့်သိရှိနိုင်ပြီး ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေး အန္တရာယ်နှင့် ပတ်သတ်သော သတင်းများအား ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှသော်လည်းကောင်း၊ ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် တိုင်ပင်ပြီးတာဝန်များခွဲဝေကာအဆင့်ဆင့် ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ် တစ်ခုခု ဖြစ်လာလျှင် တယ်လီဖုန်း၊ ရေဒီယို၊ လူအချင်းချင်းအားဖြင့် ကြိုတင်သတင်းပေးချက်များကို ပြန်လည်ဖြန့်ဝေပေးပြီး ရပ်ကွက်၊ အုပ်စုအလိုက် သဘာဝဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး၊ အရေးပေါ်တုန့်ပြန်ရေး လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ ကြိုတင်လေ့ကျင့်ထားရန်၊ ကြိုတင်သတိပေး လုပ်ငန်းများ အစီအစဉ်တကျ ရေးဆွဲထားရန်၊ အထူးလိုအပ်ချက်များ ရှိသောသူများကို စာရင်းပြုစုထားရန်၊ ကော်မတီဖွဲ့စည်းရန် အစီအစဉ်များရှိပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ပြမြေပုံကို အသုံးပြုပြီးအရေးပေါ်တုန့်ပြန်မှု အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲထားခြင်းမရှိသေးပါ။ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်းနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် လည်းကောင်း၊ ကော်မတီများအချင်းချင်းမည်သို့ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရမည်၊ မည်သို့ ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရမည်ကို တာဝန်ပေးထားသူ၊ သိရှိသူများမရှိသေးပါ။ ဒေသတွင်း

ဘေးအန္တရာယ် အခြေအနေကို သိရှိနိုင်ရန်အတွက် သံလွင်မြစ်ရေကို စောင့်ကြည့် လေ့လာကြကြောင်း သိရှိရပါသည်။ တောင်ကလေးကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်ကာကွယ်လျော့ချရေး အစီအစဉ်များ၊ ဗဟုသုတများရရှိထားခြင်း မရှိသေးကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ

ကလေးများကြုံတွေ့ရသော အခြေအနေများ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းရင်းများနှင့် အကျိုးဆက်များ	ဖြေရှင်းနိုင်သည့် နည်းလမ်းများ
ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာအန္တရာယ်များ	ရေကြီးသောကြောင့် ကလေးများ၏ အသက်အန္တရာယ် ထိခိုက်နိုင်	ကလေးများ မိဘများအား ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ် နှင့် ပတ်သက်ပြီး သင်တန်းများပေးခြင်း၊ ကလေးအခွင့်အရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး အသိပညာပေးဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ခြင်း
လူမှုရေးဆိုင်ရာ၊ အိမ်တွင်းအန္တရာယ်များ	မိသားစုစားဝတ်နေရေးကြောင့် ကလေးများ တခြားနေသို့ အလုပ်ထွက် လုပ်ရ	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ထူထောင်ပေးရန်
ရပ်ရေးရွာရေးတွင်ပါဝင်ခြင်း	ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သော သင်တန်းပေးရာများတွင် ပါဝင်ခဲ့ပါသည်	နောက်ထပ်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သော သင်တန်းများ လုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ရန်
စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲများ	မိုးတွင်းတွင် ရေကြီးခြင်းကြောင့် ငွေရှာရ အဆင်မပြေဖြစ်သောကြောင့် စားဝတ်နေရေးအဆင်မပြေဖြစ်သော ကြောင့် ငွေချေးစားရခြင်း	အတိုးနှုန်းပေးခြင်းကြောင့် အဆင်မပြေဖြစ်ခြင်း၊ များကြောင့် ကျေးရွာတွင် စုပေါင်း ငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ပေးရန်
ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ	အပူချိန်ပြင်းထန်၍ရေရှားပါးခြင်းကြောင့် ဝမ်းပျက်၊ဝမ်းလျောရောဂါများ ဖြစ်ပွားရခြင်း	ကျန်းမာရေးဗဟုသုတများ ပေးရန်
ပညာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ	ကျေးရွာတွင် ရေကြီးခြင်းများ၊ လေထန်ခြင်း မိုးသည်ထန်စွာ ရွာသောကြောင့် ကလေးများသည် ကျောင်း ဝ ပါတ်ပိတ်လိုက်ရခြင်းကြောင့် ပညာရေးမှာ နှောင့်နှေးခဲ့ရပါသည်။ အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်းကျောင်း များတွင်တက်သော ကလေးများသည် လည်း ၅ မိုင်ခန့်ဝေးသော တစ်ခြားရွာတွင် တက်ရသောကြောင့် ရေကြီးခြင်း၊ မိုးအဆက်မပြတ်ရွာခြင်း များကြောင့် လမ်းများပျက်စီးခြင်း တံတားများ ပျက်စီးခြင်းများ ရှိသောကြောင့် ပညာရေးတွင် နှောင့်နှေးခဲ့ပါသည်။	လှေများဖြင့်သွားရခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ တံတားများ ပြိုပျက်စီးခြင်းများအား တံတားများပြန်လည်ပြုပြင်ပေးရန် နှင့် လမ်းများ ပြန်လည် ပြုပြင်ပေးရန်
ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ထိခိုက်နိုင်မှုများ	မိုးတွင်းရေကြီးခြင်း၊ နွေတွင် ရေရှားပါးခြင်းများ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ကလေးများ၏ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာများ၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာများ တွင် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုများပိုများနိုင်ပြီး လျစ်လျူရှုမှုများ ပိုများနိုင်	ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်မည့် အရာများ ပြုလုပ်ရန်

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

တောင်ကလေးကျေးရွာတွင် ရာသီဥတုလွန်ကဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များမှာ ရေကြီးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မိုးရာသီတွင် မိုးများပြီး အင်းရေများကြီးခြင်း၊ မြစ်ရေကြီးခြင်းများဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် လမ်းများပျက်စီးခြင်း၊ ကလေးများ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများ ထိခိုက်နေပါသည်။ အကြောင်းမှာ ရေကြီးသဖြင့် ကျောင်းများပိတ်ထားရခြင်း၊ လမ်းများမှာ ရေမြုပ်သဖြင့် လှေဖြင့် ကျောင်းတက်နေရခြင်း စသောအခက်အခဲ များကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် နွေရာသီတွင်အပူချိန်ပြင်းထန်မှုကြောင့် သောက်သုံး ရေရှားပါခြင်း၊ ရေသန့်ရှင်းမှုမရှိခြင်းကြောင့် လူကြီးများ၊ ကလေးသူငယ်များတွင် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောများ ဖြစ်ပွားလျက် ရှိပါသည်။ တောင်ကလေး ကျေးရွာတွင် ကလေးများ၏ လိုအပ်ချက်များမှာ ကောင်းမွန်စွာပညာ သင်ကြားခွင့်၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်ခွင့်များ လိုအပ်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ

တောင်ကလေးကျေးရွာတွင် မိုးသည်းထန်စွာရွာသွန်းခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ လေပြင်တိုက်ခြင်း၊ ရေရှားပါးခြင်း အခက်အခဲများကို နှစ်စဉ်လိုလိုခံစားခဲ့ရပါသည်။ ကျေးရွာတွင်ရှိသော ထိခိုက်ခံရ လွယ်သော အုပ်စုများဖြစ်သည့် မသန်စွမ်း၊ ကလေးသူငယ်များ၊ အမျိုးသမီး၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်နှင့် သက်ကြီးများအား ရေကြီးသည့် အခါတိုင်း ဘေးလွှတ်ရာနေရာများသို့ပြောင်းရွှေ့ပါသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များမရှိပါ။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ဒေသလေ့အရ ဝါးဘိုးရွက်နု စပေါက်သောအချိန်သည် မိုးစတင်ရွာတော့မည်ဟု ကြိုတင်ခန့်မှန်းကြပါသည်။ မိုးလေဝသဆိုင်ရာ သတင်းများကို ရေဒီယိုများ နားထောင်ခြင်းဖြင့်သိရှိနိုင်ပြီး ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေး အန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သော သတင်းများအား ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှသော်လည်းကောင်း၊ ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် တိုင်ပင်ပြီးတာဝန်များ ခွဲဝေကာအဆင့်ဆင့် ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ် တစ်ခုခုဖြစ်လာလျှင် တယ်လီဖုန်း၊ ရေဒီယို၊ လူအချင်းချင်းအားဖြင့် ကြိုတင်သတင်းပေးချက်များကို ပြန်လည်ဖြန့်ဝေပေးပြီး ရပ်ကွက်၊ အုပ်စုအလိုက် သဘာဝဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး၊ အရေးပေါ်တုန့်ပြန်ရေး လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကြိုတင်လေ့ကျင့်ထားရန်၊ ကြိုတင်သတိပေး လုပ်ငန်းများ အစီအစဉ်တကျ ရေးဆွဲထားရန်၊ အထူးလိုအပ်ချက်များရှိသောသူများကို စာရင်းပြုစုထားရန်ကော်မတီဖွဲ့စည်းရန် အစီအစဉ်များရှိပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ပြမြေပုံကို အသုံးပြုပြီး အရေးပေါ်တုန့်ပြန်မှု အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲထားခြင်းမရှိသေးပါ။ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်းနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် လည်းကောင်း၊ ကော်မတီများအချင်းချင်းမည်သို့ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရမည်၊ မည်သို့ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ရမည်ကို တာဝန်ပေးထားသူ၊ သိရှိသူများမရှိသေးပါ။ ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ် အခြေအနေကိုသိရှိနိုင်ရန်အတွက် သံလွင်မြစ်ရေကို စောင့်ကြည့်လေ့လာကြကြောင်း

သိရှိရပါသည်။ တောင်ကလေးကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်ကာကွယ်လျော့ချရေး အစီအစဉ်များ၊ ဗဟုသုတများရရှိထားခြင်းမရှိသေးကြောင်းတွေ့ရပါသည်။

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း

တောင်ကလေးကျေးရွာတွင် BRACECD စီမံကိန်းမှ လုပ်ဆောင်သောလုပ်ငန်းများကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သဘာဝအရင်းအမြစ်များနှင့် ပတ်သက်ပြီး သိရှိလာခြင်း၊ အရင်းအမြစ်များအား မည်သို့ ထိန်းသိမ်းရမည်ကိုသိရှိလာခြင်းနှင့် သစ်တောများအား မည်သို့ထိန်းသိမ်းရမည်ကို သိရှိလာပါသည်။ စီမံကိန်းသည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ပတ်သက်ပြီး တိုးတက်အောင် လုပ်ဆောင်နေခြင်း၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းအား ဖြစ်ပေါ်စေသည့် ဓါတ်ငွေ့များနှင့် ပတ်သက်ပြီး အသိပညာပေးခြင်းများနှင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်းများတွင် သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ပိုမိုကောင်းမွန်စွာပြုလုပ်နေပါသည်။

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှု သတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

ဘေးအန္တရာယ်များ	အကြိမ် (ကြိမ်ရေ)	ရာသီ	ကျရောက် ချိန်တွင်း ကာလ	ပြင်းအား	အရှိန်	သတိမ ပေးချက် (မဖြစ်မီ)	သတိပေး ချက် (ဖြစ်ပြီး)	သက်ရောက် မှု အား	သက်ရောက် မှု အတိုင်း အတာ	နှိုင်းယှဉ် ချက်
လေပြင်း တိုက်ခတ်၍ (သစ်တော ပြုန်းတီး)	XX	X	XX	X	X		XX	X		၁၀
မီးဘေးအန္တရာယ်	X	X	X	XX	XX	X	XX	XX	X	၁၃
ရေကြီးခြင်း	XX	X	XX	XX	XX		X	XX	XX	၁၄
ယာဉ်တိုက်မှု ဖြစ်ပွားခြင်း	XX	XXX	X	XX	XXX	X	X	X	XX	၁၆
နေပူပြင်း၍ ရေရှားပါးခြင်း	X	X	X	XX				X	XX	၈
ကျန်းမာရေး (ဝမ်းပျက်ဝမ်း လျော့နှင့် သွေးလွန် တုတ်ကွေး)	XX	XXX	X	X	X	X	X	X	XX	၁၃
တိရစ္ဆာန် ရောဂါကျ ရောက်ခြင်း	XXX	XXX	XXX	XXX	XX			XXX	XXX	၂၀

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ အထက်ကော့ရင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ တောင်ကလေးကျေးရွာတွင် ရာသီဥတုလွန်ကဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များမှာ လေပြင်းတိုက်ခတ်ခြင်း၊ မီးဘေးအန္တရာယ်၊ ရေကြီးခြင်း၊ ယဉ်တိုက်မှုဖြစ်ပွားခြင်း၊ အပူချိန်လွန်ကဲမှုကြောင့် ရေရှားပါးခြင်း၊ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော၊ သွေးလွန်တုတ်ကွေး၊ တိရိစ္ဆာန်များရောဂါကျရောက်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ အဓိကဖြစ်ပွားသော ဘေးအန္တရာယ်မှာ ရာသီဥတုလွန်ကဲမှုနှင့် တိရိစ္ဆာန်များတွင် ရောဂါကျရောက်ခြင်း တို့ဖြစ်သည်။ ၎င်းဘေးအန္တရာယ်ကို ယခုလက်ရှိ ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် အများဆုံးခံစားရပါသည်။ တိရိစ္ဆာန်များတွင် တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရောဂါများကျရောက်လျက် ရှိပါသည်။ ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ရန် အသိပညာ၊ ဗဟုသုတများနည်းပါးခြင်းကြောင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု အရေအတွက်များပြားခဲ့ပြီး အိမ်ခြေ (၁၅၀) ကျော်ရှိခဲ့ပါသည်။ ယဉ်တိုက်မှုဖြစ်ပွားမှုများတွင်လည်း ယခုနှစ်တွင် အများဆုံးတွေ့ရပါသည်။ ရေကြီးခြင်းဘေးအန္တရာယ်ကိုနှစ်တိုင်းတွေ့ကြုံရပြီး ကြိုတင်ကာကွယ် နိုင်ရန် အတွက် အသိပညာ၊ ဗဟုသုတများနည်းပါးခြင်း၊ စနစ်တကျ ကာကွယ်ရမည့် နည်းလမ်းများမရှိခြင်း၊ ခိုလှုံနိုင်သော အဆောက်အအုံများ မရှိသေးကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ မီးဘေးအန္တရာယ်ကိုလည်း ယခုနှစ်တွင် ပို၍ခံစားခဲ့ရပါသည်။ မီးဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သောအသိပညာ၊ ဗဟုသုတများလည်းမရှိပါ။ သောက်သုံးရေရှားပါးသည့် ပြသနာသည်လည်း ယခင်နှစ်များထက် ယခုနှစ်တွင်ပို၍ခံစားခဲ့ရပါသည်။ တပေါင်း၊ တန်ခူးနှင့် ကဆုန်လများ တွင် သောက်သုံးရေ ရှားပါးလေ့ရှိသည်။ ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါ၊ သွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါနှင့် ခန္ဓာကိုယ်ယားယံခြင်း၊ ထုံကျင်ကိုက်ခဲခြင်းစသည့်ရောဂါများဖြစ်ပွားလေ့ရှိပါသည်။ လေပြင်းတိုက်ခတ်မှုများကိုလည်း နှစ်တိုင်းလိုလို ခံစားခဲ့ရပါသည်။

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း

စဉ်	ရာသီဥတု သက်ရောက်မှုများ	ရေကြီးခြင်း	မီးဘေး	သစ်တော ပြုန်းတီး	ရေရှားပါး	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော သွေးလွန်တုတ်ကွေး	တိရိစ္ဆာန် ရောဂါကျ ရောက်ခြင်း	ယဉ်တိုက်မှု ဖြစ်ပွားခြင်း	ရမှတ်	အဆင့်
၁	ရေကြီးခြင်း	x	ရေကြီးခြင်း	ရေကြီးခြင်း	ရေကြီးခြင်း	ရေကြီးခြင်း	ရေကြီးခြင်း	ရေကြီးခြင်း	၆	၁
၂	မီးဘေး		x	မီးဘေး	မီးဘေး	မီးဘေး	မီးဘေး	မီးဘေး	၅	၂
၃	သစ်တောပြုန်းတီး			x	သစ်တော ပြုန်းတီး	သစ်တောပြုန်းတီး	သစ်တောပြုန်းတီး	သစ်တောပြုန်းတီး	၄	၃
၄	ရေရှားပါး				x	ရေရှားပါး	ရေရှားပါး	ရေရှားပါး	၃	၄
၅	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော သွေးလွန်တုတ်ကွေး					x	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော သွေးလွန်တုတ်ကွေး	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော သွေးလွန်တုတ်ကွေး	၂	၅
၆	တိရိစ္ဆာန်ရောဂါကျ ရောက်ခြင်း						x	တိရိစ္ဆာန် ရောဂါကျ ရောက်ခြင်း	၁	၆
၇	ယဉ်တိုက်မှု ဖြစ်ပွားခြင်း							x	၀	၇

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ လူထုကြုံတွေ့ ခံစားနေမှုများကိုသိသာထင်ရှားစွာတွေ့မြင်ရပါမည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများ အဖြစ် တောင်ကလေးကျေးရွာတွင် နွေအခါအပူချိန်တိုးမြှင့်မှုများ ရင်ဆိုင်နေရပြီး သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် ကလေးများ၏ကျန်းမာရေးကိုလည်းထိခိုက်စေပါသည်။ သောက်သုံးရေရှားပါးမှုမှာလည်း နွေကာလများတွင် ပူပြင်းမှုနှင့် အတူခက်ခဲစွာ ရင်ဆိုင် နေရပါသည်။ မိုးတွင်းကာလများတွင် ရေကြီးခြင်းကြောင့် လမ်းများ ရေနစ်မြုပ်မှုဖြစ်ပွားပြီး ကျောင်းများပိတ်ထားရပါသည်။ ရွာသူ/သားများအနေဖြင့် သွားလာရေးခက်ခဲခြင်း၊ ရေနစ်မြုပ် သဖြင့် စပါးစိုက်ခင်းများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်းတို့ ကြုံတွေ့နေရပါသည်။ မိုးဦးကျကာလနှင့် နွေဦးကာလ ရာသီအကူးအပြောင်းအချိန်များတွင် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောနှင့် သွေးလွန်တုပ်ကွေး ရောဂါများအား ကူးစက်ရောဂါအဖြစ် နှစ်စဉ်ကြုံတွေ့နေရပြီး ကျေးရွာသူ/သားများအားလုံး ကျန်းမာရေး ထိခိုက်နေသော အန္တရာယ်အဖြစ်လည်း ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိရပါသည်။ တောင်ကလေး ကျေးရွာတွင် ရာဘာခြံစိုက်ပျိုးမှု အများအပြားရှိပြီး နွေရာသီကာလ ပူပြင်းခြောက်သွေ့သော အချိန်များတွင် မီးဘေးအန္တရာယ်ကို နှစ်စဉ်ကြုံတွေ့ကြုံတွေ့နေရပြီး ရာဘာခြံများစွာဆုံးရှုံးကာ ကျေးရွာ၏ စီးပွားရေးထိခိုက်မှုအန္တရာယ်အဖြစ် တွေ့ရှိရပါသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ရင်ဆိုင်နေမှုများကို အဆင့်ခွဲခြားရာတွင် ရေကြီးခြင်းမှာနံပါတ် ၁ ဖြစ်ပြီး၊ ဒုတိယမှာ မီးဘေးဖြစ်ပါသည်။ တတိယပြဿနာမှာ သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ရေကြီးခြင်းသည် ၎င်းကျေးရွာတွင်နှစ်စဉ်ကြုံတွေ့နေရသော အန္တရာယ်ဖြစ်ပြီး ရွာသူ၊ ရွာသားများ၏ ပညာရေး၊ လူမှုရေး၊ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများကိုလည်း ထိခိုက်နေသော အန္တရာယ်အဖြစ် ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိရပါသည်။

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း

မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အတည်ပြုခြင်း

စဉ်	သမိုင်းအချက်အလက် (ဥတုရာဇဝင် မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဌာန)	မကြာသေးခင် ကာလ (၁-၂ လ)	လက်ရှိဖြစ်ပေါ်မှု	ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်မှု	မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက် (မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဌာန၏ ခန့်မှန်းချက်)	ဆုံးဖြတ်ချက်	တစ်ဆက်တည်း စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၁။	တောင်ကလေး ကျေးရွာ၏ အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန် ရောက်ရှိသော လများမှာ ဇူလိုင် နှင့် ဩဂုတ်လများဖြစ်ပါသည်။	အလွန်ပူပြင်းခြောက်သွေ့သည်။ ရေရှားပါးမှုရှိသည်။	မိုးရွာသွန်းလာသဖြင့် အပူချိန်များ လျော့နည်းလာ	- ရွာတွင်းရှိရေတွင်းများနှင့် ရွာအပြင် လယ်ကွက်များ တွင်ရှိသော အင်းများတွင် ရေခမ်းခြောက်	ဩဂုတ်လတွင် သာမန်ထက်မိုး ရေမြင့်သည်။	ရေတွင်းများကို နက်အောင်ပြန်လည်တူးဖော်ခြင်း၊ စက်ရေတွင်းများ အင်အားစနစ်များ တူးဖော်ခြင်း	ကော်မတီဖွဲ့စည်းပြီး အမြဲမပြတ်စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

တောင်ကလေးကျေးရွာ၏ ရာသီဥတုအခြေအနေမှာ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လများတွင် မိုးအများဆုံး ရွာသောလများဖြစ်ပြီး နှစ်စဉ်ရေကြီးခြင်း၊ ရေလွှမ်းမိုးခြင်းများလည်း ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထ ရှိသောလများ ဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့သော (၂) လတွင် အပူချိန်အလွန်ပြင်းထန်ပြီး သောက်သုံးရေများ ရှားပါးမှု ပြဿနာများနှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့ကြုံနေရပါသည်။ လက်ရှိအခြေအနေတွင် မိုးရာသီရောက်ရှိပြီး ဖြစ်သဖြင့် မိုးရွာသွန်းမှုရှိသဖြင့် အပူချိန်လျော့နည်းလာသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုနှင့် ဆက်စပ်ဖြစ်ပေါ်လာမှု အခြေအနေအရ ကျေးရွာရှိ ရေတွင်းများနှင့် ရွာပြင်လယ်ကွက်ရှိ အင်းများတွင် ရေခမ်းခြောက်မှုများ ရှိကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဌာန၏ ခန့်မှန်းချက်အပေါ် ဩဂုတ်လတွင် မိုးရေချိန် မြင့်တက်မည်ဟု ရွာသူ၊ ရွာသားများမှ ပြောပြပါသည်။ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု အပေါ် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် သောက်သုံးရေရှားပါးမှုပြဿနာကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာမှ ရေတွင်းများကို နက်အောင် ပြန်လည်တူးဖော်ရန်၊ စက်ရေတွင်းများ၊ အဝီစိတွင်းများတူးဖော်ရန်နှင့် အမြဲစောင့်ကြည့် လေ့နိုင်သောကော်မတီတစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းသွားမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချကြပါသည်။

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ
 ၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား(Pair Wise Ranking)

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	လမ်း-တံတား	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သော သင်တန်း	ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်သော သင်တန်း	တိရစ္ဆာန်ရောဂါနှင့် ပတ်သက်ပြီး အသိပညာပေးသင် တန်း	စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သော သင်တန်း	အဝီစိရေတွင်း	သစ်ပင်စိုက်ပျိုး ခြင်း	စုစုပေါင်း
လမ်း-တံတား	X	လမ်း-တံတား	လမ်း-တံတား	လမ်း-တံတား	လမ်း-တံတား	လမ်း-တံတား	လမ်း-တံတား	၆
သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သော သင်တန်း		X	သဘာဝဘေး အန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သော သင်တန်း	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သော သင်တန်း	သဘာဝဘေး အန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သော သင်တန်း	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သောသင်တန်း	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သောသင်တန်း	၅
ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်သောသင်တန်း			X	တိရစ္ဆာန်ရောဂါနှင့် ပတ်သက် ပြီး အသိပညာပေးသင် တန်း	ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်သော သင်တန်း	ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်သောသင်တန်း	ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်သောသင်တန်း	၃
တိရစ္ဆာန်ရောဂါနှင့် ပတ်သက်ပြီး အသိပညာပေးသင်တန်း				X	စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သော သင်တန်း	တိရစ္ဆာန်ရောဂါနှင့် ပတ်သက်ပြီး အသိပညာပေးသင်တန်း	တိရစ္ဆာန်ရောဂါနှင့် ပတ်သက်ပြီး အသိပညာပေးသင် တန်း	၄
စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သောသင်တန်း					X	စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သောသင်တန်း	စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သောသင်တန်း	၂
အဝီစိရေတွင်း						X	သစ်ပင်စိုက်ပျိုး ခြင်း	၀
သစ်ပင်စိုက်ပျိုး ခြင်း							X	၁

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ ကော့ရင်းအထက်ကျေးရွာအုပ်စု၊ တောင်ကလေးကျေးရွာတွင် ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်လာမှုအပေါ်တွင် ခံနိုင်ရည်စွမ်းတည်ဆောက်ရာတွင် လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းများမှာ

- ၁။ လမ်း၊ တံတားပြုပြင်ခြင်း
- ၂။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်အသိပညာပေးသင်တန်း
- ၃။ မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးအသိပညာပေးသင်တန်း
- ၄။ ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးသင်တန်း
- ၅။ စိုက်ပျိုးရေးအသိပညာပေးသင်တန်း
- ၆။ သစ်ပင်များစိုက်ပျိုးခြင်း
- ၇။ အစီစဉ်ရေးတွင်းတူးဖော်ခြင်း တို့ဖြစ်သည်။

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)

ကုန်ကျစရိတ်	ဖော်ပြချက်	ပေးမှတ်	အကျိုးအမြတ်	ဖော်ပြချက်	ပေးမှတ်
လမ်း-တံတား အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း					
စီးပွားရေး	ကုန်ကျစရိတ်များ	၁	စီးပွားရေး	အသင့်အတင့်	၂
ပတ်ဝန်းကျင်	အသင့်အတင့်	၂	ပတ်ဝန်းကျင်	အသင့်အတင့်	၂
ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု			ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု		
လှူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂	လှူမှုရေး	အကျိုးများရှိ	၃
သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး အသိပညာပေးသင်တန်း					
စီးပွားရေး	ကုန်ကျမှုနည်း	၃	စီးပွားရေး	အသင့်အတင့်	၂
ပတ်ဝန်းကျင်	အသင့်အတင့်	၂	ပတ်ဝန်းကျင်	အသင့်အတင့်	၂
ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု			ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု		
လှူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂	လှူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂
တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေးနှင့် ပတ်သက်သော အသိပညာပေးသင်တန်း					
စီးပွားရေး	ကုန်းကျစရိတ်နည်း	၃	စီးပွားရေး	အသင့်အတင့်	၂
ပတ်ဝန်းကျင်	မရှိ (ထိခိုက်မှု)	၃	ပတ်ဝန်းကျင်	ထိခိုက်မှုမရှိ	၃
ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု			ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု		
လှူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂	လှူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂
ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်သော အသိပညာ					
စီးပွားရေး	ကုန်ကျစရိတ်နည်း	၃	စီးပွားရေး	အသင့်အတင့်	၂
ပတ်ဝန်းကျင်	ထိခိုက်မှုမရှိ	၃	ပတ်ဝန်းကျင်	ထိခိုက်မှုမရှိ	၃
ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု			ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု		
လှူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂	လှူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂
စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သော အသိပညာ					

ပတ်ဝန်းကျင် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု	အသင့်အတင့်	၂	ပတ်ဝန်းကျင် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု	အသင့်အတင့်	၂
လူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂	လူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂
ကျောင်းခြံစည်းရိုးပြုလုပ်ခြင်း					
စီးပွားရေး	ကုန်ကျစရိတ်များ	၁	စီးပွားရေး	အသင့်အတင့်	၂
ပတ်ဝန်းကျင် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု	အသင့်အတင့်	၂	ပတ်ဝန်းကျင် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု	အသင့်အတင့်	၂
လူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂	လူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂

သုံးသပ်ချက် အကျဉ်းချုပ်

တောင်ကလေးကျေးရွာ၏ ကုန်ကျစရိတ်နှင့် အကျိုးအမြတ်နှိုင်းယှဉ်မှုပြု ပုံပါဇယားအရ လမ်း၊ တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းတွင် စီးပွားရေးအရ ကုန်ကျစရိတ်များသည့်အတွက် (၁) မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုတွင် အသင့်အတင့်ရှိသည့်အတွက် (၂) မှတ်၊ လူမှုရေးအရ စကားပြောရမည့် အပိုင်းများရှိသည့်အတွက် (၂) မှတ်၊ အကျိုးအမြတ်အနေဖြင့် စီးပွားရေးအရ အသင့်အတင့်ရှိလာနိုင်သောကြောင့် (၂) မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဒဏ်ခံနိုင်မှုတွင် အသင့်အတင့် ရှိသောကြောင့် (၂) မှတ်၊ လူမှုရေးအရပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး ကောင်းလာနိုင်သောကြောင့် (၃) မှတ် ပေးသွားကြပါသည်။

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်အသိပညာပေးသင်တန်းတွင် စီးပွားရေးအရ ကုန်ကျစရိတ်နည်း သောကြောင့် (၃) မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုမရှိသည့်အတွက် (၂) မှတ်၊ လူမှုရေးအရ အသင့်အတင့်ရှိနိုင်သည့်အတွက် (၂) မှတ်၊ အကျိုးအမြတ်အနေဖြင့် စီးပွားရေး ကောင်းလာနိုင်သည့် အတွက် (၃) မှတ်၊ သဘာဝဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုအနေဖြင့် ကြိုတင် ကာကွယ်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်သည့်အတွက် (၂) မှတ်၊ လူမှုရေးအရ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု ပြုလုပ်နိုင်သည့်အတွက် (၂) မှတ် ပေးသွားကြပါသည်။

မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးအသိပညာပေးသင်တန်း၊ ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးသင်တန်း၊ စိုက်ပျိုးရေးအသိပညာပေးသင်တန်းတို့အတွက် ကုန်ကျစရိတ်အနေဖြင့်နည်းနိုင်သည့်အတွက် (၃) မှတ်၊ လူမှုရေးအသင့်အတင့်ရှိနိုင်သည့်အတွက် (၂) မှတ်၊ အကျိုးအမြတ်အနေဖြင့် စီးပွားရေးအရ အသိပညာများရရှိလာနိုင်ပြီး ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများပြုလုပ်နိုင်သည့်အတွက် (၂) မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင် ဒဏ်ခံနိုင်မှု အသင့်အတင့်မှ ကောင်းမွန်မှုရှိလာနိုင်သည့်အတွက် (၃) မှတ်၊ လူမှုရေးအရ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများနည်းပါးလာနိုင်သည့်အတွက် (၂) မှတ်ပေးကြပါသည်။

အဝီစိစက်ရေးတွင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး စီးပွားရေးအရကုန်ကျစရိတ်များနိုင်သည့်အတွက် (၁) မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုအသင့်အတင့်ရှိသည့်အတွက် (၂) မှတ်၊ လူမှုရေးအရ ပြောဆိုရမည့် အပိုင်းများရှိသည့်အတွက် (၂) မှတ်၊ အကျိုးအမြတ်အနေဖြင့် စီးပွားရေးအရ အသင့်အတင့်ရှိလာ နိုင်သည့်အတွက် (၂) မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု အသင့်အတင့် ရှိလာနိုင်သည့်အတွက် (၂) မှတ်၊ လူမှုရေးအရ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်လာနိုင်သည့်အတွက် (၂) မှတ်ပေးသွားကြပါသည်။

စီးပွားရေးအရ အသင့်အတင့်ရှိလာနိုင်သည့်အတွက် (၂) မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု အသင့်အတင့် ရှိလာနိုင်သည့်အတွက် (၂) မှတ်၊ လူမှုရေးအရ အသင့်အတင့်ရှိသည့်အတွက် (၂) မှတ် အသီးသီး ပေးသွားကြပါသည်။

တိရိစ္ဆာန်ဆေးဝါး ကုသနည်းသင်တန်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး စီးပွားရေးအရ ကုန်ကျစရိတ် နည်းနိုင်သည့်အတွက် (၃) မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုအသင့်အတင့်ရှိသည့်အတွက် (၂) မှတ်၊ လူမှုရေးအရလုပ်အားများပေး ရသည့်အတွက် (၂) မှတ်နှင့် အကျိုးအမြတ်အနေဖြင့် စီးပွားရေးအရ အသင့်အတင့်ရှိလာနိုင်သည့်အတွက် (၂) မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု အသင့်အတင့် ရှိလာနိုင်သည့်အတွက် (၂) မှတ်၊ လူမှုရေးအရ အသင့်အတင့်ရှိသည့်အတွက် (၂) မှတ် အသီးသီး ပေးသွားကြပါသည်။

စိုက်ပျိုးမြေ ပြုပြင်နည်းသင်တန်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး စီးပွားရေးအရ ကုန်ကျစရိတ် နည်းနိုင်သည့်အတွက် (၃) မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုအသင့်အတင့်ရှိသည့်အတွက် (၂) မှတ်၊ လူမှုရေးအရလုပ်အားများပေး ရသည့်အတွက် (၂) မှတ်နှင့် အကျိုးအမြတ်အနေဖြင့် စီးပွားရေးအရ အသင့်အတင့်ရှိလာနိုင်သည့်အတွက် (၂) မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု အသင့်အတင့် ရှိလာနိုင်သည့်အတွက် (၂) မှတ်၊ လူမှုရေးအရ အသင့်အတင့်ရှိသည့်အတွက် (၂) မှတ် အသီးသီး ပေးသွားကြပါသည်။

ကျောင်းခြံစည်းရိုးပြုလုပ်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး စီးပွားရေးအရ ကုန်ကျစရိတ် များနိုင်သည့် အတွက် (၁) မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု အသင့်အတင့်ရှိသည့်အတွက် (၂) မှတ်၊ လူမှုရေးအရ အသင့်အတင့်ရှိသည့်အတွက် (၂) မှတ်၊ အကျိုးအမြတ်အနေဖြင့် စီးပွားရေးအရ အသင့်အတင့် ရှိလာနိုင်သည့်အတွက် (၂) မှတ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု အသင့်အတင့် ရှိလာနိုင်သည့် အတွက် (၂) မှတ်၊ လူမှုရေးအရ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်လာနိုင်သည့်အတွက် (၂) မှတ် ပေးသွားကြပါသည်။

၆။ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် (Action Plan)

လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်မှာဆောင် ရွက်မှာလဲ	ဘယ်သူတွေ ဆောင်ရွက်မှာလဲ	ငွေ ကြေး	ဘေးဖြစ်နိုင် ခြေနှင့် မှန်းဆချက်	အချိန်
လမ်း-တံတား	ကျေးရွာသူရွာသားများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများ	ပြန်လည်ပြုပြင်မယ်၊ မြေဖို့မယ်၊ ကျောက်ခင်းလမ်း နှင့် တံတားအား ပြုပြင်မယ်	ရွှေဂါထွန်းလမ်းမှ ရွှေနှီအထိ ၃ မိုင်ခန့်	အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ဂေါပက၊ ကော်မတီနှင့် ရွာသူရွာသား များ	သိန်း ပေါင်း ၅၀၀ ခန့်	မရှိပါ	နိုဝင်ဘာလ ၂၀၁၆ မှာ စမယ် (၂) လကြာမယ်
အင်္ဂါစီ ရေတွင်း	ရွာသူရွာသား၊ တိရိစ္ဆာန်များ	အင်္ဂါစီစက်ရေတွင်းတူးမယ်၊ ရေကန်ပေါ်ကို စက်ဖြင့် ရေတင်မယ်	ရွာလယ်မှာတူး မယ်၊ တောင်ကလေး ရွာ အဆင်ပြေ တဲ့နေရာမှာ တူးမယ် ၊ ၄ လကွတွင်း	အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ဂေါပက၊ ရွာသူ ရွာသားများ	သိန်း ၅၀ ခန့်	မရှိပါ	ဧပြီ (၂၀၁၆) တွင် ပြုလုပ်မည်၊ ၁ လကြာမည်။

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်မှာဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်သူတွေဆောင်ရွက်မှာလဲ	ငွေကြေး	ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေနှင့်မှန်းဆချက်	အချိန်
သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်သော သင်တန်း	ကလေးများ၊ လူငယ်၊ လူကြီးများ	သင်တန်း (၅) ရက်	ရွာလယ် ဇရပ်	အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ လူကြီး၊ လူငယ်၊ အမျိုးသမီး နှင့် VDMC	၅ သိန်း	မရှိပါ	ဇူလိုင်လ ၂၀၁၆ တွင် ပြုလုပ်မည်။ ၅ ရက်ကြာမည်။
တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေးနှင့် ပတ်သက်သော အသိပညာပေး သင်တန်း	ရပ်ရွာလူထု	သင်တန်း (၅) ရက် ကြာမည်။ ကျွမ်းကျင်သော သူများအား ခေါ်ပြီးပေးရန်	ရွာလယ် ဇရပ်		၅ သိန်း	မရှိပါ	ဇူလိုင်လ ၂၀၁၆ တွင် ပြုလုပ်မည်။ ၅ ရက်ကြာမည်။
စိုက်ပျိုးရေး နှင့် ပတ်သက်ပြီး အသိပညာပေးခြင်း	လယ်သမား၊ စိုက်ပျိုးရေး လုပ်သူများ	သင်တန်း (၃) ရက် ကြာမည်။ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး တတ်ကျွမ်းသူများ နှင့် ပြုလုပ်မည်။	ရွာလယ် ဇရပ်		၃ သိန်း	မရှိပါ	ဇူလိုင်လ ၂၀၁၆ တွင် ပြုလုပ်မည်။ ၅ ရက်ကြာမည်။
ကျန်းမာရေး နှင့် ပတ်သက်ပြီး အသိပညာပေးခြင်း	ကလေး၊ သက်ကြီးရွယ်အို၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်	သင်တန်း ၅ ရက်ပေးမည်။ ကျန်းမာရေးဌာနမှ တတ်ကျွမ်းသူများ ပေးမည်။	ရွာလယ် ဇရပ်	ရွာသူရွာသား၊ အမျိုးသမီး	၅ သိန်း	မရှိပါ	ဇူလိုင်လ ၂၀၁၆ တွင် ပြုလုပ်မည်။ ၅ ရက်ကြာမည်။
သစ်ပင်စိုက်ပျိုးခြင်း	ရွာသူရွာသား များ	ရွာသူရွာသားများ စုပေါင်းပြီး စိုက်ပျိုးမည်	တောင်ကလေး၊ ကျေးရွာ၏ ရွာလမ်းဘေး တွေမှာ	ရွာသူရွာသားများ	၃ သိန်း	မရှိပါ	ဇူလိုင်လ ၂၀၁၆ တွင် ပြုလုပ်မည်။ ၅ ရက်ကြာမည်။
ကျောင်းပြင်ပ ပညာရေး	ကျောင်းမနေနိုင်သော ကလေးများနှင့် အကြောင်းကြောင့် ကြောင့် ကျောင်းထွက်လိုက်ရသော ၁ ကလေးများ	ညအချိန်တွင် စာဖတ်ပိုင်းပြုလုပ် ပေးခြင်း	ရွာလယ် ဇရပ်	အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလူငယ်နှင့် စေတနာ့ ဝန်ထမ်းများ	(၃) သိန်း	မရှိပါ	၂၀၁၇ ဇန်နဝါရီလ
အမျိုးသမီးများအတွက် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း သင်တန်းများ ပံ့ပိုးပေးခြင်း	အမျိုးသမီးငယ်များ	စိတ်ပါဝင်စား၍ တက်ရောက်ချင် သော အမျိုးသမီး များအား စက်ချုပ် သင်တန်းပေးမည် သင်တန်းကာလ (၃) လ	ဘားအံ (သို့) တောင်ကလေး ကျေးရွာ	အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ သင်တန်းဆရာ၊ အက်ရှင်အေဒ် မြန်မာ	(၁၀) သိန်း	မရှိပါ	၂၀၁၇ ခုနှစ် မတ်လ
သီးနှံမျိုးကောင်းမျိုး သန့်သို့ လှောင်နည်း သင်တန်း	လယ်သမား၊ စိုက်ပျိုးရေး သမား	စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ သင်တန်း (၅) ရက်ပေးမည်	တောင်ကလေး ကျေးရွာ ရွာလယ်ဇရပ်	အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူများ၊ လယ်သမား၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလူငယ်နှင့် အက်ရှင်အေဒ်မြန်မာ	၅ သိန်း	မရှိပါ	၂၀၁၇ ခုနှစ် မေလ
မြေဆီလွှာ ထိန်းသိမ်း နည်း အသိ ပညာပေး သင်တန်း	လယ်သမား၊ စိုက်ပျိုးရေး သမား	စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ သင်တန်း (၅) ရက်ပေးမည်	တောင်ကလေး ကျေးရွာ ရွာလယ်ဇရပ်	အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူများ၊ လယ်သမား၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလူငယ်နှင့် အက်ရှင်အေဒ် မြန်မာ	၅ သိန်း	မရှိပါ	၂၀၁၇ ခုနှစ် ဧပြီလ

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်မှာဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်သူတွေဆောင်ရွက်မှာလဲ	ငွေကြေး	ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေနှင့်မှန်းဆချက်	အချိန်
ဩဂုတ်နစ်မြေဩဇာပြုလုပ်နည်းသင်တန်း	လယ်သမား၊ စိုက်ပျိုးရေးသမား	စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်၍ သင်တန်း (၅) ရက်ပေးမည်	တောင်ကလေးကျေးရွာရွာလယ်ဇရပ်	အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူများ၊ လယ်သမား၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလူငယ်နှင့် အက်ရှင်အဖွဲ့ မြန်မာ	၅ သိန်း	မရှိပါ	၂၀၁၇ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ
တိရိစ္ဆာန် ဆေးဝါးကုသနည်းသင်တန်း	အိမ်တွင် တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူသော အမျိုးသမီးများ၊ မွေးမြူရေး လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင် သူများ	မွေးမြူရေးဌာန နှင့် ချိတ်ဆက်၍ သင်တန်း (၅) ရက်ပေးမည်	တောင်ကလေးကျေးရွာရွာလယ်ဇရပ်	အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မွေးမြူရေးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူများ၊ လယ်သမား၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလူငယ်နှင့် အက်ရှင်အဖွဲ့ မြန်မာ	၅ သိန်း	မရှိပါ	၂၀၁၇ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ
စိုက်ပျိုးမြေပြုပြင်နည်းသင်တန်း	လယ်သမား များ	စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်၍ သင်တန်း (၅) ရက်ပေးမည်	တောင်ကလေးကျေးရွာရွာလယ်ဇရပ်	အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူများ၊ လယ်သမား၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလူငယ်နှင့် အက်ရှင်အဖွဲ့ မြန်မာ	၅ သိန်း	မရှိပါ	၂၀၁၇ ခုနှစ် အောက်တိုဘာ
ကျောင်းခြံစည်းရိုးပြုလုပ်ခြင်း	ကျောင်းသူ/ သားများနှင့် ဆရာ/မ များ	ကျောင်းခြံစည်းရိုးအား အသစ်ပြန်လည် တည်ဆောက်မည်	ကျေးရွာစာသင်ကျောင်း	အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျောင်းကော်မတီ နှင့် ရွာသူ/ သားများ	(၃၀) သိန်း	မရှိပါ	၂၀၁၇ နိုဝင်ဘာလ

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ ကော့ရင်းအထက်ကျေးရွာအုပ်စု၊ တောင်ကလေးကျေးရွာတွင် လမ်း၊ တံတားပြုပြင်ခြင်း၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်အသိပညာပေးသင်တန်း၊ မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေး အသိပညာပေးသင်တန်း၊ ကျန်းမာရေး၊ စိုက်ပျိုးရေး အသိပညာပေးသင်တန်း၊ သစ်ပင်စိုက်ပျိုးခြင်းနှင့် အဝီစိစက်ရေးတွင်းတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းများသည် သဘာဝဘေးဒဏ် ခံနိုင်ရည်စွမ်းရိုးအောင် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများဖြစ်သည်။ ထိုလုပ်ငန်းများသည် ကျေးရွာရှိ ကျောင်းသူ၊ သားများ၊ မသန်စွမ်းများ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ မကျန်းမာသူများ၊ ရွာသူ၊ ရွာသားများ၊ အမျိုးသမီးများအားလုံးအတွက် ဦးတည်လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြစ်သည်။ လမ်း၊ တံတားနှင့်ပတ်သက်ပြီး ယခင်လမ်းများကို တိုးချဲ့ခြင်း၊ ရေစီးကောင်း အောင်မြောင်းများ တူးဖော်ခြင်း၊ ကျောက်ချောလမ်းဖြစ်အောင်လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းများ ပြုလုပ်သွားမည်ဖြစ်သည်။ အဝီစိစက်ရေးတွင်းများကို တူးဖော်ပြီး ရေကန်ဆောက်လုပ်ကာ ရေကိုစနစ် တကျသိုလှောင်သွားမည်ဖြစ်သည်။ အသိပညာပေးသင်တန်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး

သင်တန်းတစ်ခုကို (၅) ရက်တာပြုလုပ်သွားမည်ဖြစ်သည်။ သစ်ပင်စိုက်ပျိုးခြင်းတွင်လည်း လမ်းဘေးနှစ်ဘက်နှင့် စာသင်ကျောင်းဝင်းတွင်းတွင် လည်းကောင်း၊ နေအိမ်ပတ်ဝန်းကျင်တွင် လည်းကောင်း စိုက်ပျိုးသွားမည်ဖြစ်သည်။ အသိပညာ ပေးသင်တန်းကို အက်ရှင်အေဒီရုံးမှ ဝန်းထမ်းများ၊ စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှဝန်ထမ်းများ၊ တီ၊ မွေး၊ ကုဌာနမှ ဝန်ထမ်းများနှင့်ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်သွားမည်ဖြစ်သည်။ လမ်း၊ တံတားကို ရွှေ့ပြောင်းလမ်းမှ ရွှေ့နီလမ်းဆုံး အထိ ပြုပြင်သွားမည် ဖြစ်သည်။ အစီစဉ်စက်ရေတွင်းကို ကျေးရွာ၏ အလယ်သင့်တော်သောနေရာတွင် တူးဖော်သွားမည်ဖြစ်သည်။

ထိုလုပ်ငန်းများအားလုံးကို အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖွဲ့၊ ရပ်မိရပ်ဖများ၊ ကော်မတီများ၊ ကျေးရွာသူ၊ သားများနှင့် ကျေးရွာရှိတာဝန်ရှိသူများမှ ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်သည်။ ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် အတွက် လမ်း၊ တံတား (သိန်း - ၅၀၀)၊ အစီစဉ်စက်ရေတွင်း (သိန်း - ၅၀)၊ အသိပညာပေးသင်တန်းများ အတွက် (၁၃ - သိန်း)၊ သစ်ပင်စိုက်ပျိုးခြင်းအတွက် (၃) သိန်း ကုန်ကျမည် ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဇွန်လတွင် စတင် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်သည်။

၇။ နိဂုံးချုပ်

တောင်ကလေးကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီအနေဖြင့် ရပ်ရွာဘေး ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့် အစီရင်ခံစာ ကိုဖြန့်ဝေပေးရန် ဝတ္တရားရှိပါသည်။ ရပ်ရွာလူငယ်အုပ်စုနှင့် စာသင်ကျောင်းများ အပါအဝင်ရပ်ရွာ လူထုများအကြားတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဝေငှရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာကို မြို့နယ်အဆင့်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန အပါအဝင် သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သင့်ပါသည်။ မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများ အနေဖြင့်လည်း ရပ်ရွာလူထု၏ ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့်ရွေးချယ်ထားသော လုပ်ငန်းအစီအစဉ် (community resilience action plan) ကို ကောင်းစွာသိရှိထားလျှင် ရပ်ရွာလူထုအတွက် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတည် ဆောက်ရာတွင် ပိုမိုအဆင်ပြေနိုင်ပါမည်။

အခြားသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများသို့ မဟုတ် ရပ်ရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် လည်း ပိုမိုကောင်းမွန်သော စီမံကိန်း ပုံစံများ ရေးဆွဲနိုင်ရန်နှင့် သင်တန်းများပြုလုပ်ပေးနိုင်ရန်ဤအစီရင်ခံစာကိုလေ့လာနိုင်ပါသည်။

ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့်လည်း အစီရင်ခံစာတွင်ပါဝင်သော ကျေးရွာ၏ အဓိကဘေးအန္တရာယ်များကို သိရှိထားပြီး၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ရန်၊ အမျိုးမျိုးသော ဘေးန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများကို တုန့်ပြန်နိုင်ရန် နားလည်ထားသင့်ပါသည်။ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်မှ အမျိုးမျိုးသော လုပ်ဆောင်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုသည် မိမိ၏တာဝန်များကို ကောင်းစွာသဘောပေါက်နားလည်သင့်ပါသည်။

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက်ပြုပြင်ခြင်း

ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများအား မိမိကျေးရွာတွင် ဆန်းစစ်မှုကို နှစ်စဉ်သုံးသပ်လေ့လာကာ သတင်းအချက်အလက်များကို မှတ်တမ်းတင်မည် ဖြစ်သည်။ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်သည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ငန်းစောင့် ကြပ်ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က အစဉ်စောင့်ကြည့် အကြံပြုမည်ဖြစ်ပြီး လစဉ်အစည်းအဝေး များလည်း ပြုလုပ်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းအား လျော့ချရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ရံပုံငွေရှာဖွေရေး လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီဝင်များ ပုံမှန်အစည်း အဝေးကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းနှင့် အတူအခက်ခဲများ အောင်မြင်မှုများ လိုအပ်ချက်များအား လစဉ်အစည်းဝေးပြုလုပ်ပြီး ဆွေးနွေးသွားမည်။ ဌာနဆိုင်ရာများ နှင့်လည်း ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပြင်ပနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းများကို အစဉ်စောင့်ကြည့်လုပ်ဆောင်သွားမည်။ လုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့စေမည့် နည်းလမ်းများဖြင့် လုပ်ဆောင်သွားမည်။

၉။ နောက်ဆက်တွဲများ

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မီတီ၏တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
- နောက်ဆက်တွဲ(၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်များ

Handwritten signature at the top of the page.

ရက်စွဲ ၀၁.၁၅.၂၀၁၉

ရပ်ရွာအခြေပြု ကြိုတင်သတ်ပေးရန် စစ်ဆေးမှု ပုံစံ

ဒေသခံအစိုးရဌာနအမည် _____
တည်နေရာ _____
လူဦးရေ _____

ရပ်ရွာလူထုအပေါ်ကျရောက်နေသော/ကျရောက်နိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ။

- မြေငလျင်
- ဆူနာမီ
- မြေပြိုခြင်း
- ဆိုင်ကလုံး
- မိုးသည်းထန်ခြင်း ✓
- ရေကြီးခြင်း ✓
- လေထန်ခြင်း ✓
- မုန်တိုင်းဒီဇေ
- အခြား (ဖော်ပြပါ) _____

ကျေးဇူးပြု၍ ဖြေဆိုပါ။

အုပ်ချုပ်မှုဖွဲ့စည်းပုံ။

၁။ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတ

သမိုင်းဝင်ဘေးအန္တရာယ်များ၊ လွန်ကဲသော ဖြစ်စဉ်များနှင့် ၎င်းတို့၏ သက်ရောက်မှုများကို မှတ်တမ်းပြုစုပြီး သက်ဆိုင်ရာများနှင့် ဆွေးနွေးမှုရှိပါသလား (အနည်းဆုံး တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်) ရှိပါသည် မရှိပါ

အန္တရာယ်သတ်မှတ်အဆင့်များရှိပါသလား ရှိပါသည် မရှိပါ
ရှိလျှင် ဖော်ပြပါ။ (အန္တရာယ်အသေးစိတ်၊ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ)

အန္တရာယ် ပမာဏများပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်သော လူဦးရေ/အုပ်စုများ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် ရှိပါသလား။
 ရှိပါသည် မရှိပါ

ရှိလျှင် ၎င်းတို့မှာဘယ်သူလဲ။ မည်သည့်အချက်တွေကြောင့် သူတို့ထိခိုက်လွယ်မှုရှိနေသလဲ။
(အန္တရာယ်များအလိုက် ဖော်ပြပါ။ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ)

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် အန္တရာယ်မြေပုံများရှိပါသလား။ ရှိပါသည် မရှိပါ

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ မြေပုံရှိပါသလား။ ရှိပါသည်။ မရှိပါ။

၎င်းတို့ကို အမြဲပြင်ဆင် ရေးဆွဲပါသလား။ ရှိပါသည်။ မရှိပါ။

ရှိလျှင် အကြိမ်ရေကို မည်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ပါသလဲ _____

စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု

အားသာချက်များ ယူပေါင်းမှု၊ အားကောင်းခြင်း၊

အားနည်းချက်များ စား၊ အန္တရာယ်နှင့် စာရေးရာ နှစ်ခြင်း၊ မထိတ်ခြင်း၊

အကြံပြုချက်များ စား၊ အန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ဖြစ်နိုင်ခြေဆိုင်ရာ အန္တရာယ်

အားပေးခြင်း၊ အားကောင်းမှု။

၂။ ဒေသတွင်း အန္တရာယ်များကိုစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း

<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ</p> <p>ဆူနာမီ</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ သဘာဝ အမှတ်အသား လက္ခဏာများကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း ☐ အခြား (ဖော်ပြရန်) <p>မိုးများသောမြေပြိုမှု</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ မိုးရေချိန် ☐ အခြား (ဖော်ပြရန်) <p>ရပ်ရွာလူထုမှ အသုံးပြုသော အန္တရာယ်ကြိုတင် ခန့်မှန်းသည့် လေ့များရှိပါသလား။</p> <p>☒ ရှိပါသည် ☐ မရှိပါ</p> <p>ရှိလျှင်ဖော်ပြပါ။ <i>ဝါး မိုး ဂွေလူစုပေါက်လျှင် မိုးရွာမည်ဟု ခန့်မှန်း ဝေဖန်ပါသည်။</i></p>	<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ</p> <p>မိုးလေဝသနှင့်ဆိုင်သော အန္တရာယ်များ</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ မိုးရေချိန် ☐ မိုးရေချိန် ကြည့်ခြင်း (နေရာကိုဖော်ပြပါ) ☐ အခြား (ဖော်ပြပါ၊ လိုအပ်လျှင် တရွက်ပိုသုံးပါ) <p>ရပ်ရွာလူထုမှ စောင့်ကြည့်လေ့လာသည့် ကိရိယာ/နည်းကိရိယာများရှိပါသလား။</p> <p>ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ။</p> <p>သတ်မှတ်ထားသော လေ့လာသူများ လေ့ကျင့်ပေးထားမှုရှိပါသလား</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ။
--	---

စစ်တမ်းကောက်ယူလျှင်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု

အားသာချက်များ: *ပွင့်လင်းစွာ စာအုပ်အဖွဲ့အစည်း။*

အားနည်းချက်များ: *ကြိုတင်ဖြင့် ဆင်မူ ဖြစ်ပါသည်။*

အကြံပြုချက်များ: *အားသာချက်ကို အကဲအမတ် ဝေဖန်ဖွဲ့စည်း နည်းကိရိယာများ အား ချိ သင့်ပါသည်။*

၃။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနည်းလမ်းများ

<p>ကြိုတင်အသိပေးရေးတာဝန်ခံ (အမှတ်ခြစ်ပါ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☒ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု/ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ် ☐ အခြား 	<p>ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေး တာဝန်ခံ (သင့်လျော်သည့်အကွက်ကို ခြစ်ပါ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု/ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☐ ရုံး ☐ ရပ်ရွာလူထုတွေ့ဆုံ (သတင်းပြန်ကြား)သည့် နေရာရပ်ရွာဌာနများ ☐ အခြား <p>တရွက်အပိုသုံးပါ။</p>
---	---

ဒုတိယအဆင့် / အဓိက တာဝန်ရှိသူများ ရှိ မရှိ

- တာဝန်ရှိသူများရှိပါက အောက်တွင်ဖော်ပြပါ။
- ၁ _____
  - ၂ _____
  - ၃ _____
  - ၄ _____
  - ၅ _____
  - ၆ _____
  - ၇ _____
  - ၈ _____
  - ၉ _____

သတင်းလက်ခံသူ၊ နောက်ဆုံးသတင်းမှတ်တမ်း
တင်ထားသူ အမြဲတမ်းအဆင်သင့် ရှိပါသလား။
ရှိ မရှိ

အကြိမ်မည်မျှ မှတ်တမ်းတင်ထားသနည်း။

(၁) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေး
စင်တာတွင် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ယေးကို
ကပ်ထားပါသလား။

ရှိ မရှိ

မရှိပါက အဘယ်ကြောင့်နည်း မရှိပါ

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်းအဆင့်များ

ရှိ မရှိ

ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းပုံရှိပါသလား။ VOMC
(ကြိုတင်သတိပေးချက် ပေးပို့သူမှ နောက်ဆုံးလက်ခံရရှိသူအထိ)

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်း အဆင့်များအား
စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ

အကြံပြုချက်များ

၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုလက်ခံခြင်း။

ရပ်ရွာလူထုမှ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုမည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် လက်ခံရရှိသနည်း။
အောက်ဖော်ပြပါ အကွက်များမှ သင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး သုံးမျိုးဖြစ်ပေးပါရန်။

တယ်လီဖုန်း / ဖက်စ်
လက်ကိုင်ဖုန်း

AM / FM ရေဒီယိုများ
VHS / HF ရေဒီယိုများ

ရုပ်မြင်သံကြား

အရေးခေါ်ကြိုတင်သတိပေးသည့် နေရာ

နယ်မြေရဲစခန်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း

စစ်ဘက်မှတာဝန်ရှိသူများနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း

အင်တာနက်ဖြင့် ဆက်သွယ်ခြင်း

အခြား (လိုအပ်ပါကစာရွက်ပိုဖြင့် ဖော်ပြပေးရန်)

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း၊ စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ: အေး၊ အန္တရာယ်ဒုက္ခပေးသကဲ့သို့ မရှိ။

အားနည်းချက်များ: လိုက်ပါလျက်အောင်ခြင်း မရှိ။

အကြံပြုချက်များ: ကျေးဇူးပြု၍ အေး၊ အန္တရာယ်ဒုက္ခပေးသကဲ့သို့ မရှိ။

(၅) ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးချက်များအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း။

အန္တရာယ်ပြမြေပုံ/ အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ဒေသတွင်းကြိုတင်သတိပေးမှု နည်းလမ်းများတွင် အသုံးပြုခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များတွင်ပေါင်းစပ်အသုံးပြုနိုင်မည့်လက်ရှိလေ့လာတွေ့ရှိချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ပေါင်းစပ်ရာတွင် ပြောင်းလဲနေသောအချိန်၊ မသေချာသော လိုက်လျောညီထွေမှုများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

အမျိုးမျိုးသောကဏ္ဍတွေအတွက် မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက်များနှင့် သတိပေးချက်များအား အန္တရာယ်သတင်းအချက် အလက်အဖြစ် ပြောင်းလဲ/ အသုံးပြုနိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည် ရပ်ရွာလူထုတွင် ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

မရှိလျှင် ကြိုတင်သတိပေးချက်များအားလက်ခံမည့်ပုံစံတစ်ခုအဖြစ်ဆက်သွယ်ထားပါသလား။ ရှိ မရှိ

ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ: အေး၊ အန္တရာယ်ဒုက္ခပေးသကဲ့သို့ မရှိ။

အားနည်းချက်များ: ကျေးဇူးပြု၍ အေး၊ အန္တရာယ်ဒုက္ခပေးသကဲ့သို့ မရှိ။

အကြံပြုချက်များ: အေး၊ အန္တရာယ်ဒုက္ခပေးသကဲ့သို့ မရှိ။

(၆) ကြိုတင်သတိပေးချက်များထုတ်ပြန်ပေးခြင်း။

သတင်းထုတ်ပြန်ပေးသည့် ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ရပ်ရွာအတွင်းတွင်မည်ကဲ့သို့ ပြန်လည်ဖြန့်ဝေသနည်း အောက်ဖော်ပြပါအကွက်များမှသင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး (၃) မျိုးဖြစ်ပေးပါရန်။

တယ်လီဖုန်း

လက်ကိုင်ဖုန်း (ဖုန်းခေါ်ဆိုခြင်းနှင့် စာတိုပို့ခြင်း)

ရေဒီယို (VHF/HF)

သတိပေးချက်အလံများ လှူတင်ခြင်း

လူအချင်းချင်းသတင်းပေးခြင်း

အချက်ပြ ညီညွတ် ဆွဲခြင်း

ခေါင်းလောင်း

အော်လံများအသုံးပြု၍ သတိပေးခြင်း

ရေးရိုးနည်းလမ်းများ အသုံးပြုခြင်း (သုံးစွဲပါက ချရေးပါ)

အခြားနည်းလမ်းများရှိပါက အသေးစိတ်ဖော်ပြပါ။

ရပ်ရွာလူထု အသုံးပြုရန် ကိရိယာများ တပ်ဆင်ထားခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
မရှိလျှင်၊ ဘာကြောင့်၊ ဘယ်လို ကိရိယာများတပ်ဆင်ရန် လှုံ့ဆော်ရမည်နည်း။ _____

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်

အားသာချက်များ တစ်ဦး-၃ ငါးတစ်ဦး-၁၁ ဝါး-၁၆ ဝါး-၁၀၅၆

အားနည်းချက်များ မ-၅၊ မ-၅၊ မ-၅ပါ။

အကြံပြုချက်များ မ-၅၊ မ-၅၊ မ-၅၊ စသည်-ပေး-ယူ အကူအညီပေးပါ။

၇) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်များ

- ✓ ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စု သဘာဝ ဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး ကော်မတီ
- ✓ သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး၊ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များအား ကြိုတင်လေ့ကျင့်ထားရန်
- ✓ ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများအား အစီအစဉ်တကျ ရေးဆွဲထားရန် (ကျပြားနေသော ဘေးအန္တရာယ်အဆင့်အလိုက် လိုအပ်သောကြိုတင်သတိပေးချက်များ ပြုလုပ်သတ်မှတ်ထားရန်)
- ✓ ရပ်ရွာအခြေပြု အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးအဖွဲ့များအား လေ့ကျင့်သားရန်
- ✓ အဆင့်တိုင်းတွင် ကြိုတင်သတိပေးရေး တာဝန်ရှိသူအား လမ်းညွှန်သတ်မှတ်ထားရန်
- ✓ ဘေးအန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- ✓ အရင်းအမြစ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- ✓ အန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- ✓ တစ်ဦးချင်း/ မိသားစုများ ဘေးကင်းခိုလှုံရာနေရာအတွက် ပစ္စည်း၊ အစားအစာစာရင်းအား သေချာစွာ ပြုစုရန်
- ✓ ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံသည် ဘေးလွတ်ကင်းရာ နေရာတွင်တည်ရှိရန်
- ✓ ထူးခြားသောဘေးများအတွက် ဘေးလွတ်ကင်းရာနေရာတွင် ခိုလှုံရန်အဆောက်အအုံများ လုံလောက်သော အရေအတွက်ရှိစေရန်
- ✓ ထိခိုက်လွယ်သောလူဦးရေ

ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံအညွှန်း ပစ္စည်းများ

- ရေ
- စွမ်းအင်
- မီးဖိုချောင်သုံး ပစ္စည်းများ
- အမျိုးသမီး၊ သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် ကလေးသူငယ်များအတွက် သတ်မှတ်ထားသော နေရာများ
- ✓ အထူးလိုအပ်ချက်များရှိသော သူများကို ပြုစုရန် ကော်မတီ
- အခြား

ဘေးကင်းသောရွှေ့ပြောင်းရာ လမ်းကြောင်းများ၊ ဘေးအမျိုးအစားအလိုက် သတ်မှတ်ထားရန်

- ✓ ရပ်ရွာအတွင်း သိသာသောစေရိယာများတွင် လမ်းကြောင်းများသတ်မှတ်ရာတွင် အမှတ်အသား လမ်းညွှန်များ ပြုလုပ်ထားရန်
- ✓ အရေးပေါ်ကာလအတွင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းများ အသုံးပြုနိုင်စေရန်
- ✓ အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များအတွက် အစားအစာ၊ ရေ ရရှိစေရန်နည်းလမ်းများ ရှာဖွေထားရန်
- ✓ ရေးဦးပြုစုရေးနှင့် ဆေးဝါးများ လုံလောက်မှု ရှိစေရန်
- ✓ အခြေခံ အသိပညာ မြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများ အနည်းဆုံး တစ်နှစ် တစ်ကြိမ်ပြုလုပ်ရန်
- ✓ ပညာပေး လုပ်ငန်းများ၊ သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာနှင့် ကြိုတင်သတိပေးရေးဆိုင်ရာ ပို့စတာများ ဆိုင်းဘုတ်များကို ရပ်ရွာများတွင် ချိတ်ဆွဲထားရန်
- ✓ ကြိုတင်သတိပေးနှင့် သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ ပြုလုပ်ရန်
- ✓ ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန် (တစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံး တစ်ကြိမ်)
- ✓ နှစ်စဉ် ခရိုင်အဆင့် သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးကော်မတီနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး အကြံဉာဏ်များ တောင်းခံရန်
- ✓ အခြား (ရှိပါက သီးခြားစာရွက်ဖြင့်ဖော်ပြရန်)

ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ မ-၃ ဦး-၁၆ ဝါး-၁၀၅၆

အားနည်းချက်များ ၃ ဦး-၁၆ ဝါး-၁၀၅၆

အကြံပြုချက်များ အကူအညီပေးပါ။

၇) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

အန္တရာယ်ပြမြေပုံကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုများ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင် ဘယ်လိုလဲ။ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်များရေးဆွဲခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အမျိုးမျိုးသော အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ချက် တို့တွင် သတင်းအချက်အလက်များအား ချောမွေ့စွာ ပေါင်းစပ်အသုံးပြုပါသလား။ (ဥပမာ- သတင်း ရယူခြင်း၊ နေ့စဉ်၊ ၁၀ ရက် တစ်ကြိမ်၊ လစဉ်၊ ရာသီအလိုက်ခန့်မှန်းချက်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ဖြစ်စဉ်တို့ စသည်ဖြင့်) ရှိ မရှိ
ရှိလျှင် ဘယ်လိုလဲ။ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများနှင့် ကဏ္ဍများသည် ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် အဆင့်တိုင်းအတွက် ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သော သတ်မှတ်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။ _____

အမျိုးမျိုးသော ဘေးအန္တရာယ်ပြင်းအားနှင့် သက်ရောက်မှု အမျိုးမျိုးတို့ (အလယ်အလတ်၊ ပြင်းထန်သော၊ အဆိုးဝါးဆုံး) ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုအတွက် သတ်မှတ်၍ လိုအပ်သော လုပ်ဆောင်ချက်များပြုလုပ်ပါသလား။
အမျိုးမျိုးသော ထိခိုက်လွယ်သူများအတွက် ချက်ချင်းလုပ်ဆောင်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။ _____

ကြိုတင်သတိပေးအချက်အလက်များရရှိနိုင်စေရန် လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်များအား ချက်ချင်း အသုံးပြုနိုင်ရန် နည်းလမ်းများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများအနေဖြင့် သက်ရောက်မှုမြင့်မားသော လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ သက်ရောက်မှု နိမ့်ပါးသော ဘေးအန္တရာယ်များ၊ အဖြစ်အပျက်များ သတ်မှတ်ထားမှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

ရပ်ရွာလူထုအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်အပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများအကြား အဆင်သင့်ဖြစ်စေသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

ဘေးဖြစ်ပွားသောနေရာတွင် နိမ့်ပါးသော သက်ရောက်မှုနှင့် သက်ရောက်မှု မြင့်မားမှုတို့အတွက် ရပ်ရွာလူထု နိုးကြား တက်ကြွလာစေရန် လှုံ့ဆော်မှုများ လုပ်ဆောင်ရန် အရင်းအမြစ်များ အသုံးပြု၍ ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်နိုင်သော နည်းလမ်းများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးဆောင်ရွက်ချက်များ စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ: နှိပ်စက်မှုများ ပေါင်း၊ နယ်စပ်ဒေသများ

အားနည်းချက်များ: ၁၁ စာပိုဒ်များ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း

အကြံပြုချက်များ: မြို့နယ်အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများ၊
ကဏ္ဍ နှင့် ဝါသနာ

၉. သုံးသပ်ချက်များ

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်မှူးလေဝသနှင့် လေဝဒေဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့ကို
လေ့လာသုံးသပ်မှုများပြုလုပ်ရန် နည်းလမ်းများရှိပါသလား။ ရှိ ✓ မရှိ
ရှိပါက၊ နည်းလမ်းများအားဖော်ပြပါ။

လေ့လာသုံးသပ်ချက်များ ပုံမှန်လက်ခံနိုင်ရန် မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်မှူးလေဝသနှင့်
လေဝဒေဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့တွင် တာဝန်ပေးထားသူများ ရှိပါသလား။ ရှိ ✓ မရှိ
ရှိလျှင်၊ တာဝန်ပေးထားသူများအားဖော်ပြပါ။

မည်ကဲ့သို့ မကြာခဏဆက်သွယ်သုံးသပ်ပါသလဲ။

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီ၊ မြို့နယ်မှူးလေဝသနှင့် လေဝဒေဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန
တို့မှ တုန့်ပြန်မှုများရှိပါသလား။ ရှိ ✓ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အသေးစိတ် ရေးသား ဖော်ပြပါ။

သုံးသပ်ချက်များ ဆောလျင်စွာ ပြုလုပ်ခြင်းအပေါ်တွင် ကြိုတင် သတိပေးချက်/ ဘေးအန္တရာယ်
သတင်းအချက်အလက် လက်ခံရရှိမှုတွင် တိုးတက်မှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ ✓ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အသေးစိတ်ရေးသားဖော်ပြပါ။

သုံးသပ်ချက်များ ပြုလုပ်ရာတွင် စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ: နှိပ်စက်မှု ဖြစ်ပေါ်ခြင်း

အကြံပြုချက်များ: အခြားအဖွဲ့အစည်းများ၊ အဖွဲ့အစည်းများ

၁။ ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတ	မရှိပါ
၂။ ဒေသတွင်းအန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း	= သိလွန်မြစ်ကျသံစာရင်းအမျိုးအစားအရင်းအမြစ်
၃။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး နည်းလမ်းများ	မရှိပါ။ လေ သိပါသည်။
၄။ သတင်းများကိုထုတ်ပြန် ကြိုတင်သတိပေးခြင်း	မရှိပါ။
၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း	လက်ခံမှုအားနည်းပါသည်။
၅။ ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း	ခိုးအား ဝေးခြင်းဖြင့် အာရုံစူးစိုက်မှု မရှိပါ။
၆။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း	မရှိပါ။
၇။ ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း	
၈။ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေး ဆောင်ရွက်ချက်များ	
၉။ သုံးသပ်ချက်များ	နည်းပညာ၊ စွမ်းအား၊ စောင့်ရှောက်ရေး၊ သင်တန်း၊ နည်းပညာပေးခြင်း။
အဓိက ထင်မြင်သုံးသပ်ချက်များ	
လေ့လာသုံးသပ်သူများ၏ လက်မှတ်များ	
လေ့လာသုံးသပ်သည့် ရက်စွဲ	

ပုံစံ ၁၅။ ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို စစ်ဆေးခြင်း

ရည်ရွယ်ချက်

စီမံကိန်းဝင်ရွာများအနေဖြင့်မိမိတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိသဘာဝ အရင်းအမြစ်များကို ထုတ်ယူအသုံးပြုရာတွင် ထိန်းသိမ်းမှု ဆိုင်ရာနည်းဥပဒေသ ဆောင်ရွက်/ရှောင်ရွက်မှုများကို သိရှိ နားလည်စေရန်နှင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းမှုမရှိပါက သစ်တော ပြုန်းတီးခြင်း၊ လောင်စာဆီများအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်းကြောင့် လေထုညစ်ညမ်းခြင်း၊ ရေသိဉာဏ်ပျက်ပြန်ခြင်း စသည့် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများကို ဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြောင်းကို ကောင်းစွာ သိရှိနားလည်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။ နမူနာဇယားတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းခြင်းဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်/ ရှောင်ရွက်အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

နမူနာဇယားပုံစံ

ကြာချိန် (၃၀) နာရီအတွင်း ။

အသုံးပြုမည့်ပစ္စည်းများ ။
အသင့်ပြင်ဆင်ထားသည့်မေးခွန်း၊ ဘောပင်၊ ခဲတံ။

အသုံးပြုသည့် နည်းလမ်း ။
ပံ့ပိုးသူမှ ဦးဆောင်၍ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေး ခြင်း။

ပါဝင်မည့်လူဦးရေ ။
ပံ့ပိုးသူ(က-၊ မ-) ရွာမှပါဝင်သူ (က-၊ မ-)

ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့် ။
မေးခွန်းနမူနာနှင့်ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့်ကို အောက်တွင်ဖော်ပြ ထားပါသည်။ ပူးတွဲပါ စာရွက် တွင် နမူနာဇယားပုံစံကို ဖော်ပြထားပါသည်။

စီမံကိန်းအမည်/ ခနရာ	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများကို	
စီမံကိန်းအကြောင်းအကျဉ်း	မရှိ	မရှိ
ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာဖြစ်ပေါ်မှုများ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်		
စီမံကိန်းသည် တရားဥပဒေအရ အကာကွယ်ပေးထားသောဧရိယာအတွင်း (သို့) အနီးအနား (သို့) ယင်းသို့ သတ်မှတ်သင့်သည့် နေရာများတွင် ဆောင်ရွက်နေရပါသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည်အပင်၊ သက်ရှိမျိုးစိတ်တွေကိုအကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသလား။	✓	
စီမံကိန်းသည်မူလသစ်တော၊ လူလုပ်သောသစ်တော၊ခြံမြေ၊ စိုစွတ်သောမြေ၊ ဒီရေခဲတာမြေ အနီးအနားမှာရှိနေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုကိုဖြစ်စေသော သစ်တောဖြုန်းတီးမှုနှင့် သဘာဝအလေ့အထကို ခေါင်းပုံဖြတ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် သစ်တောကနေ သစ်တောမဲ့လုပ်ဆောင်မှုအားဖြင့် သစ်တောဆုံးရှုံးအောင် လုပ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် တိကျသောပထဝီအနေအထား ပြောင်းလဲမှုလုပ်နေသလား။		✓

၅၆

စီမံကိန်းအစီအစဉ်များ တိုးတက်မှုအတွက် ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင်နှင့် သစ်သီးဝလံပင်များကို ရှင်းလင်းသလိုဖြစ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်း၏လုပ်ဆောင်မှုသည် အပင်များမီးရှို့ခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးနယ်မြေသစ်များ အတွက်တိုးတက်မှုကို လျော့ကျစေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် အခြားမှလာသော မျိုးစိတ်များနှင့် အဆင်ပြေနေသော သဘာဝသက်ရှိစနစ်ကို ဖျက်စီးနေသလား။		✓
ပင်လယ်နှင့် ရေနေ ဇီဝသက်ရှိများပေါ်တွင် သက်ရောက်မှု ရှိပါသလား။		✓
ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်များ		
စီမံကိန်းသည် သမိုင်းနှင့်ဆိုင်သော ရှေးဟောင်းသုတေသန နယ်မြေဥပဒေအရ တားမြစ်နယ်မြေအနားမှာရှိနေလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ရှေးဟောင်းမြို့များအဖြစ်ဖော်ပြသော ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် အဖြစ်ရှိနေလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘာသာရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးနယ်မြေ၊ ဘုရားကျောင်းတွေကို ဖျက်စီးစေသလား။		✓
လူတွေ့ရုံသုသာန်တွေကို အနှောက်အယှက်ပေးနေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ထင်ရှားသောနေရာ၊ အဆောက်အဦး၊ သတ်မှတ် ထားသော အမျိုးသားအမွေအနှစ်တွေကို အကျိုးသက်ရောက်စေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ယဉ်ကျေးမှု၊ အသက်ရှင်မှုပုံစံ၊ လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ပုံစံကို ပြောင်းလဲစေသလား။		✓
ညစ်ညမ်းမှုများမှ ကာကွယ်ခြင်း		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြစ်ကမ်း၊ စမ်းချောင်းဘေးတွင် လုပ်ဆောင်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာ၊ ဓာတုပစ္စည်းသုံးပြီး စီမံကိန်း ဖွံ့ဖြိုးဖို့အတွက်လုပ်ပြီး ရေထုနှင့်မြေထုကို ထိခိုက်စေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် အဆောက်အဦးဆောက်ခြင်းမှ ဆူညံသံ၊ အသေးစား ရေကာတာ၊ နံရံလုပ်ဖို့ အသုံးပြုသောပစ္စည်းများသုံးခြင်း။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြေအောက်ရေ အရင်းအမြစ်များကို သုံးပြီး ရေကိုလျော့နည်းစေခြင်း။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်ချက်သည် ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကိုလုပ်ရင်း ဖုန်မှုန့်များကို ထုတ်လွှင့်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ဒီဇယ်အင်ဂျင်များကို သုံးနေသလား။		✓

စီမံကိန်း၏ လုပ်ဆောင်မှုများသည် ပတ်ဝန်းကျင်တွင်၊ ညစ်ညမ်းမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသလား။

စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုနှင့် ပတ်သက်နေသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်းအညစ်အကြေးများသည် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိလူများ၏ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေပါသလား။

လူမှုပတ်ဝန်းကျင်

စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ အစီအစဉ်များ၊ နည်းဗျူဟာများ၊ ထိခိုက်မှု ဖြစ်စေပါသလား။

စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ လူနေမှုပုံစံ၊ လုံခြုံမှု၊ စုစည်းမှုတို့ကို ထိခိုက်မှုဖြစ်စေပါသလား။

စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်းရှိ ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများကိုထိခိုက်မှု များဖြစ်စေပါသလား။

ပုံမှန်လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း

စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသလား။

စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ရေဆိုးမြောင်းစနစ်များ၊ ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းများကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသလား။

စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် အများပြည်သူနှင့်လုပ်ဆောင်သည့် ဝန်ထမ်းများအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်ပါသလား။

စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ ရှိရင်းစွဲ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ရင်းမြစ်များအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်ဟု ထင်ပါသလား။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆန်းစစ်မှုရလဒ်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်စစ်ဆေးပြီး ၊ ဆောင်ရန်/ ရှောင်ရန် နည်းဥပဒေသဖြင့် ပြန်လည်၍ တိုင်းတာပါ။

ပုံစံ ၁၆။ ပဋိပက္ခကို စစ်ဆေးခြင်း

Do No Harm မှု

Do No Harm မှုကို BRACED Beda Alliance မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများမှ ပြုစုခဲ့သည်။ ၎င်းကို စီမံခန့်ခွဲမှုများ ပြုစုခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေစဉ် ကာလအတွင်းတွင် အရေးကြီးသော ပဋိပက္ခဖြစ်နိုင်သည့် အခန်းကဏ္ဍကိုထည့်သွင်း စဉ်းစားစေနိုင်ရန်အတွက် ပုံမှန်ပေးမည့် နည်းကိရိယာဖြစ်သည်။ စီစစ်ရန် စာရင်းသည် ပြည့်စုံမှု မရှိ။ ပဋိပက္ခစစ်တမ်းကောက်ယူမှု(သို့) ဌာနတွင်းသုံးမှုများ မပါဝင်သော်လည်း ၎င်းတို့၏ လိုအပ်ချက်ကို အထူးပြုဖော်ပြထားသည်။ ထို့အပြင် ပဋိပက္ခဆိုင်ရာအသိရှိခြင်းသည် မှန်သည်။ မှားသည်မေးခွန်းများထက် ပိုမိုသည်။ ပဋိပက္ခ နှင့် တင်းမာမှုများသည် အများအားဖြင့် အဖွဲ့တို့၏ အင်းအားစုပေါ်တွင် မှုတည်သည်။ ၎င်းတွင် စီစစ်ရန် စာရင်းကို အသုံးပြုသူတို့မှ အယူအဆကို (သင်တန်းများမှ တာဆင့်) နားလည်ရန်၊ အရေးကြီးပြီးစီစစ်ရန်၊ စာရင်းကိုထပ်မံ ဆွေးနွေးရန်တို့အတွက် အသုံးပြုနိုင်သည်။

၁။ ပဋိပက္ခ အခြေအနေကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်း။
ခွဲခြားသူများနှင့် ပေါင်းစည်းသူများစီစစ်ချက်၊ ထို့အပြင်ဆောင်ရွက်သူ စီစစ်လေ့လာချက်များသည်လည်း အဓိကအပိုင်းများတွင် ပါဝင်ပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အကြောင်းအရာကို နားလည်ရန် ပထမအဆင့်များဖြစ်သည်။
၂။ အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုကြားဆောင်ရွက်မှု ဤအပိုင်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုအကြား ဘယ်လိုဆက်စပ်မှုရှိသည်ကို ကြည့်ရှုလေ့လာသည်။ ဆိုးရွားသည့်အခြေအနေတွင် ရှားပါးသည့်အရင်းအမြစ်များဖြင့် သတ်မှတ်ပြီး မည်သည့်စီမံကိန်းမဆို ရပ်ရွာလူထု၊ အုပ်စုများ (သို့) တစ်ဦးတစ်ယောက်အကြားတွင် တင်းမာမှုကိုဖြစ်စေနိုင်သကဲ့သို့ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် အပြုသဘောဆောင်သည့် ကဏ္ဍများလည်း တိုးတက်လာနိုင်သည်။ ၎င်းအချိန်တွင် အဖွဲ့အစည်း/ဆောင်ရွက်မှုတစ်ခုစီသည် ၎င်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် မည်သို့ဆိုင်ဆက်ပုံကို နားလည်ထားရန်လိုအပ်သည်။

ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ပင်မကော်မတီ (VDMC) ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ
ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်းတွင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ကာကွယ်ခြင်းသည် အရေးကြီးကြောင်းကို မိမိရပ်ရွာလူထုလက်ခံ လာစေရန်နှင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လာစေရန် အသိပညာပေး စည်းရုံး လှုံ့ဆော်ခြင်း။
- မိမိတို့၏ကျေးရွာအတွင်း၌ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး ဆိုင်ရာ သင်တန်းများ၊ အစည်းအဝေးများကို ဦးဆောင်ပြုလုပ်ပေးခြင်း။
- ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်း၏ အားနည်းချက်/ အားသာချက်များကို ဖော်ထုတ်ပြီး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း အစီအစဉ် များ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၏ အရင်းအမြစ်များ၊ သယံဇာတများကို စနစ်တကျထိန်း သိမ်းခြင်း၊ သုံးစွဲခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ပုံမှန်ရယူခြင်း / ဖြန့်ဝေခြင်း။
- ကျေးရွာလူထုနှင့် ကျေးရွာအတွင်းအခြားလူမှုရေးအဖွဲ့များ ပူး ပေါင်းပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး ဘေးအန္တရာယ်လျော့ ချရေးဆိုင်ရာ သဏ္ဍာန်တူဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်မှုလုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၊ ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် မြို့နယ်အတွင်းရှိ သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများ၊ အခြား လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်း များနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သတင်းပေးပို့ရယူခြင်း၊ လိုအပ် သောအကူအညီများ ရယူခြင်း။
- ရံပုံငွေ/ လည်ပတ်ငွေများ ရှာဖွေခြင်းနှင့်အတူ စနစ်တကျထားရှိပြီး တိုးပွားအောင် နည်းလမ်းရှာဖွေ ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ် (ကြိုတင်သတိပေးချက် ရရှိချိန်)

- မှန်ကန်ခိုင်မာသော အရင်းအမြစ်မှ သတင်းအချက်အလက်များ အား အချိန်နှင့်တပြေးညီရယူခြင်းနှင့် ကြိုတင်သတိပေးချက်ကို ဖြန့်ဖြူး ပေးခြင်း။
- ဘေးကင်းလုံခြုံရာ လမ်းကြောင်းများ လမ်းညွှန်ပြသထားရှိခြင်း။
- စားနပ်ရိက္ခာ၊ သောက်ရေ၊ ဆေးဝါးနှင့် လိုအပ်သောပစ္စည်းများ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားရှိခြင်း။

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် နေရာချထားရေးနှင့် အခြားလိုအပ်သော စီမံခန့်ခွဲမှုများ ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် လူဦးရေစာရင်းများ ကောက်ယူခြင်း နှင့် ပျောက်ဆုံး၊ ကျန်လှုပ်စာရင်းများ ပြုစုထားရှိခြင်း။
- မလိုလားအပ်သော လူမှုရေးပြဿနာများ မဖြစ်စေရေး ကြိုတင် ပြင်ဆင် စီမံဆောင်ရွက်ထားရန်။
- ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် Taskforce များကို တာဝန်ခွဲဝေပေးရန်။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- အရေးပေါ် ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ထောက်ပံ့ရေး (အစား အစာ၊ သောက်သုံးရေ၊ ယာယီနေထိုင်မှုနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု) လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရအဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ကူညီဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီစဉ်လုပ်ဆောင်ခြင်း။ (ဥပမာ- အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ထောက်ပံ့ခြင်း၊ နေအိမ်များနှင့် ပြည်သူပိုင် အဆောက်အဦများ ပြန်လည်ပြင်ဆင်တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် နှစ်သိမ့်ဆွေးနွေးခြင်း အစီအစဉ်)
- ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု စာရင်းကောက်ယူခြင်းနှင့် ယာယီခိုလှုံရာနေရာများ ပြင်ဆင်ပေးခြင်း။
- နောက်ဆက်တွဲ လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေးပြဿနာများ မဖြစ်စေရေး အစီအမံများ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ထားခြင်း။
- ဒေသတွင်း အရင်းအမြစ်များကို ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်း များတွင် အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုနိုင်ရေး စီမံခန့်ခွဲမှုများပေးရန်။
- ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရအဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ကာ လိုအပ်သော အကူအညီများရယူခြင်း။
- ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး အစီအစဉ်များတွင် ရေရှည်ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး အစီအစဉ်များ ထည့်သွင်းစဉ်းစား လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- အနာဂတ်တွင် ပိုမိုထိရောက်သော ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ကော်မတီဝင်များ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ် ခြင်း။

ကြိုတင်သတိပေးရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ကျေးရွာပြည်သူများအား ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သော ဆောင်ရန်/ ရှောင်ရန်များအား အသိပညာပေးခြင်း၊ အသိပညာ ပေးလက်ကမ်းစာစောင်များ၊ ပိုစတာများ ဖြန့်ဝေခြင်း။
- မုန်တိုင်းအရောင်နှင့် အဆင့်များအား ကျေးရွာလူထုသိရှိရန် ပညာ ပေး ပြောကြားခြင်း။
- မိုးလေဝသသတင်းနားထောင်၍ ကျေးရွာပြည်သူများအား အချိန်မီ သတိပေးခြင်း။
- ကြိုတင်သတိပေးရေးစနစ်များအား ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှုရှိစေရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ် အမျိုးအစားအလိုက် ကြိုတင်ပြင်ဆင် လေ့ကျင့် ထားခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး သင်တန်းများပြုလုပ်ခြင်း၊ ဘေးကင်း ရာ လမ်းကြောင်းပြမြေပုံများ ရေးဆွဲထားခြင်း၊ အစမ်းလေ့ကျင့်မှု များ ပြုလုပ်ခြင်း။
- ကြိုတင်သတိပေးရေး အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများအား အချိန် မှန်ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းမှုများ လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရမည့် ဖုန်းနှင့်လိပ်စာများကို ကြိုတင်ရှာဖွေ စုဆောင်းထားခြင်း။
- သဏ္ဍာန်တူ ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းတွင် အရေးပေါ်အခြေအနေ ၌ အခြား Taskforce များနှင့် မည်သို့ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်နိုင်မှု များကို လေ့ကျင့်ပြင်ဆင်ထားခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ကြိုတင်သတိပေးချက်ရရှိသည်နှင့် ကျေးရွာလူထုကို ကြိုတင်ပြင် ဆင်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် သတိပေးနှိုးဆော်ခြင်းနှင့် ထိခိုက်လွယ် သူများကို ဘေးကင်းခိုလှုံရာ နေရာများသို့ ပြောင်းရွှေ့နိုင်ရန် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ ကျေးရွာ လူထုသို့ ထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် ကော လဟာလများ မဖြစ်ပေါ်စေအောင် သတိပြုဆောင်ရွက်ရန်။
- VDMC ပင်မကော်မတီသို့ လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက် များ ပံ့ပိုးကူညီပေးရန်နှင့် အခြား Taskforce များနှင့် လိုအပ်သ လို ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ရန်။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းကြောင်း သိရသည်နှင့်တပြိုင်နက် VDMC နှင့် Taskforce များထံ အကြောင်းကြားရန်နှင့် ရှာဖွေကယ်ဆယ် ရေး လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့နှင့် ပူး ပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်နှင့် လိပ်စာများ၊ လိုအပ်သော သ တင်းအချက်အလက်များကို ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းပြီဖြစ် ကြောင်း သတင်းထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်တတ် သော အန္တရာယ်အကြောင်း ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန် ပေးခြင်း။ (ဥပမာ-ဝမ်းရောဂါ၊ အဆိပ်ရှိသတ္တဝါ၊ မီးဘေး၊ ဓာတ် လိုက်ခြင်း....စသည့်)

ရှာဖွေရေးနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေရှိသောကာလများတွင် အရေးပေါ်လိုအပ်သော စက်ကိရိယာများ၊ အသက်ကယ်ပစ္စည်းများအား အချိန်မှန်ပြင် ဆင် ရှာဖွေစုဆောင်းထားခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး သင်တန်းများတက်ရောက်ပြီး ပုံမှန်လေ့ ကျင့်ထားခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တွင် ဒေသတွင်းရှိ အရင်းအမြစ်များ နှင့် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် စီစဉ်ထားခြင်းနှင့် ကျေးရွာလူထုကိုလည်း လုပ်ဆောင်တတ်စေရန် သင်တန်းပေး ခြင်းနှင့် လက်တွေ့သရုပ်ပြ လေ့ကျင့်စေခြင်း။
- အရေးပေါ်အခြေအနေတွင် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ် ဆောင်နိုင်ရန် ကြိုတင် ပြင်ဆင်လေ့ကျင့်ထားခြင်း။

- ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့် အသက်ကယ်ပစ္စည်းများအား နေအိမ်တွင် လွယ်လင့်တကူ ရရှိနိုင်စေရန် ကြီးကြပ် ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်သူများ၊ ဦးစားပေးပြောင်းရွှေ့ပေးရန် လို အပ်သူများစာရင်းနှင့် ကျေးရွာလူဦးရေ စာရင်းများ ကြိုတင်ပြင် ဆင် စုဆောင်းထားခြင်းနှင့် တာဝန်များခွဲဝေ သတ်မှတ်ထားခြင်း၊
- ကျေးရွာလူထုပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး အရေး ပေါ်ပြောင်းရွှေ့ခြင်းနှင့် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ခြင်း သဏ္ဍာန်တူ ဇာတ် တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းကို အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ် ဆောင်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ကြိုတင်သတိပေးချက် ရရှိသည်နှင့်တပြိုင်နက် ထိခိုက်လွယ်သူ များကို ဦးစားပေးပြောင်းရွှေ့ရန်နှင့် အရေးပေါ်ပြေးလမ်း ဆိုင်း ဘုတ်များ ပြသထားခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် သက်ဆိုင်သောပစ္စည်းများ အသင့်ပြင် ဆင်ထားရန်နှင့် လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို Early Warning အဖွဲ့နှင့် ချိန်ဆက်ရယူခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် VDMC ကော်မတီမှဆောင်ရွက် နေသော လူဦးရေစာရင်းကောက်ယူခြင်းနှင့် နေရာချထားရေး လုပ်ငန်းများတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ပျောက်ဆုံးသူများကို စာရင်းပြုစုထားပြီး ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်း ချိန်တွင် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ချက်ချင်းလုပ် ဆောင် နိုင်ရန် Early Warning and First Aid Taskforces နှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် တာဝန်ခွဲဝေမှုများ လုပ်ဆောင် ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- Early Warning အဖွဲ့ထံမှ ဘေးကင်းရှင်းကြောင်း သိရှိရသည်နှင့်တပြိုင်နက် VDMC သို့ အကြောင်းကြားပြီး အခြား အဖွဲ့များနှင့်ပူးပေါင်းကာ တာဝန်ခွဲဝေထားသည့်အတိုင်း ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းကို ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- လိုအပ်သော လမ်းကြောင်းရှင်းလင်းခြင်းများကို ကျေးရွာလူထု အကူအညီနှင့် ချက်ချင်းရှင်းလင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- အရေးကြီးလူနာများကို First Aid အဖွဲ့သို့ လွှဲပြောင်းပေးရန်နှင့် လိုအပ်ပါက နီးစပ်ရာဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်ရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းချိန်တွင် ခိုလှုံရာအဆောက်အဦမှ ပြန် မည့်သူများကို လိုအပ်သောကူညီပံ့ပိုးမှုများပေးရန်နှင့် ထိခိုက် လွယ်သူများကို အိမ်တိုင်ရာရောက် ပြန်လည်ပို့ဆောင်ပေးခြင်း (နေအိမ် မပျက်စီးပါက)
- VDMC ကော်မတီမှ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု စာရင်းကောက်ယူရာတွင် ကူညီပေးခြင်း။

ရှေးဦးသူနာပြုရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ
ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ရှေးဦးသူနာပြုသင်တန်းများတက်ရောက်၍ ကျေးရွာသို့အသိပညာများ ဖြန့်ဝေခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်တတ်သောရာသီများတွင် အရေးပေါ် လိုအပ်သော ဆေးဝါးများအား စုဆောင်းထားရန်နှင့် ရက်လွန်မှု မရှိစေရန်စစ်ဆေးကာ လိုအပ်သောဖြည့်တင်းမှုများ အချိန်မှန် လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက အရေးပေါ်ဆေးကုသမှု ပြုလုပ် နိုင်ရန် နေရာများ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ စေတနာ့ဝန်ထမ်းများ၊ အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လေ့ကျင့်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် တာဝန်များခွဲဝေခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်တတ်သောရာသီများတွင် ဒေသအတွင်းရှိ ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်းများအား ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြု လုပ်ထားနိုင်ရေးအတွက် ညှိနှိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် ထိခိုက်လွယ်သူများကို ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့နှင့်အတူ ထိခိုက်လွယ်သူများ ပြောင်းရွှေ့ရာတွင် လိုအပ်သောကူညီမှုများပေးခြင်း။

- ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်နေသူများ၊ အားငယ်နေသူများနှင့် နှလုံး ရောဂါရှိသူများကို စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာအားပေး နှစ်သိမ့်ပေးခြင်းကို လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းချိန်တွင် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ စေတနာ့ ဝန်ထမ်းများ၊ အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းကာ ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် တာဝန်ခွဲဝေခြင်းနှင့် ကြိုတင် ညှိနှိုင်းပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ် ထားခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦအတွင်း ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်သော အသိပညာပေးခြင်းကို Early Warning အဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိ သူများအား ကယ်ဆယ်ခြင်းနှင့် လိုအပ်သော ကူညီမှုများပေးခြင်း။
- ဒဏ်ရာပြင်းထန်သောလူနာများကို နီးစပ်ရာဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများ သို့ ပို့ဆောင်ရန်အတွက် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပြီးနောက် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်တတ်သော ကျန်းမာရေးပြဿနာများကို ကြိုတင်ကာကွယ်မှုများ လုပ်ဆောင် ထားရန်နှင့် သတိပေးနှိုးဆော်မှုများပြုလုပ်ထားရန်။
- သေပျောက်စာရင်းကောက်ယူရာတွင် VDMC ကော်မတီကို လိုအပ်သောကူညီမှုများပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းကြောင်း ထုတ်ပြန်ပြီးနောက် နေအိမ်ပြန် မည့်သူများကို လိုအပ်သလို ကူညီပေးရန်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများ ကို အိမ်တိုင်ရာရောက် ကူညီပို့ဆောင်ပေးခြင်း။
- ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူများကို အချိန်မှန် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက် မှုပေးခြင်း။